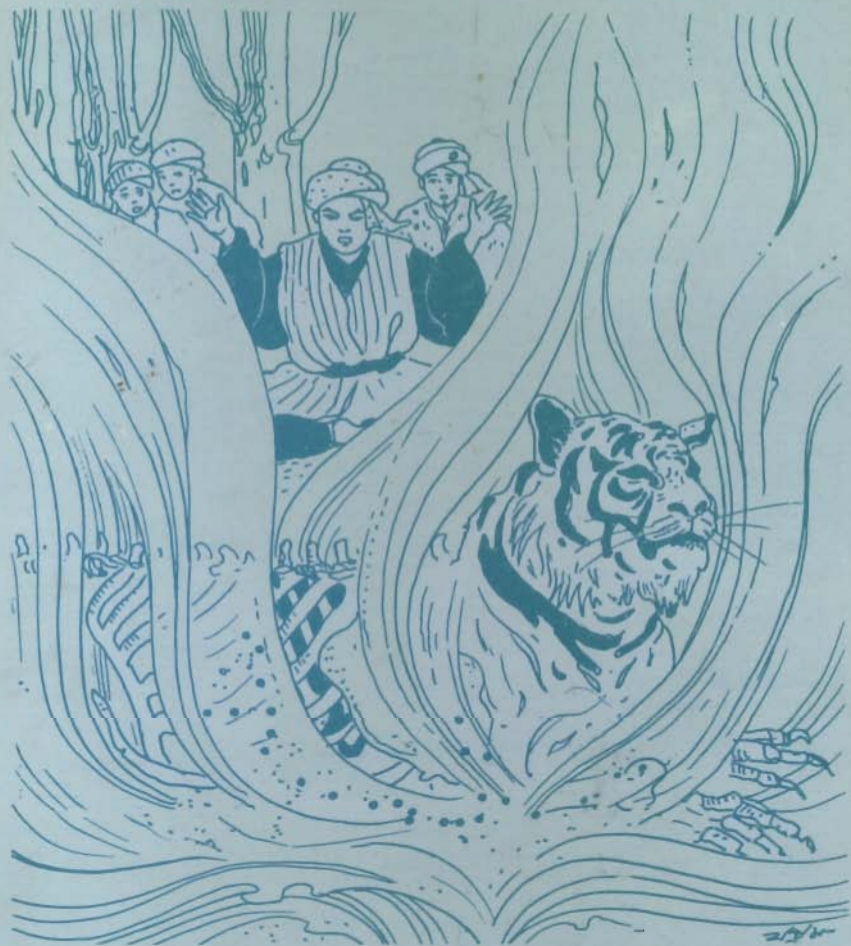

นิทาน นานาชาติ

บรรจบ พันธุเมธา

นิทาน นานาชาติ

บรรจบ พันธุเมธา

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์

ผู้เขียน บรรจบ พันธุเมธา

ปก-ภาพประกอบ ปฐม พัววิมล (ปิ่นง)

รูปเล่ม สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา

พิมพ์รวมเล่มครั้งแรก ตุลาคม ๒๕๓๒

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา

๑๐๗/๕๕ ซอยม้านสิน ๕ ถนนพระราม ๖ เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ โทร. ๒๑๔๘๕๔๘, ๒๘๐๓๐๓๘

สารบัญ

แมลงมุกกัตัญญ (ญี่ปุ่น)	๕
ไก่อันหยี่กะลาราส (อินโดนีเซีย)	๑๑
หนุมเจ้าสำราญ (จีน)	๑๙
แหวนวิเศษ (ฟิลิปปินส์)	๓๒
ไม้เรียววิเศษ (เอสโตเนีย)	๔๐
ภูเขาสีคราม (ยุโรป)	๕๑
แก้วเผ็ด (ทิเบต)	๖๖
มนตร์ชุบชีวิต (เบงกอล)	๗๑

แมลงมุกตัณญ

(นิทานญี่ปุ่น)

ไม่ว่าอะไรในโลกนี้ต้องมีทั้งดีทั้งชั่ว เมื่อมีแมลงมุกร้าย กลายเป็นปีศาจทำร้ายคนดังเล่ามาแล้ว ก็ย่อมต้องมีแมลงมุกดี มีใจตัณญรู้คุณผู้ช่วยเหลือตน ดังจะเล่าต่อไปนี้

เมื่อนานมาแล้ว ยังมีหนุ่มช้วนคนหนึ่งชื่อโยซากุ วันหนึ่ง ขณะที่กำลังขุดดินอยู่ในที่นาของตน ตาบังเอิญเลื้อบไปเห็น งูตัวหนึ่งกำลังจะกินแมลงมุก โยซากุเกิดความสงสารแมลงมุก ตัวนั้น จึงเอาจอบสับลงไปใกล้ ๆ ตัวงู งูตกใจรีบปล่อยแมลงมุก

แล้วก็เลื้อยหนีไป ส่วนแมลงมุนนั้นก็ทำท่าเหมือนจะไถ่ค่านับ
ขอบคุณโยซากุ ก่อนจะคลานหายเข้าไปในกอหญ้า

ต่อจากนั้นมาไม่ช้า เข้าวันหนึ่งขณะที่โยซากุกำลังนั่ง
อยู่ในบ้านได้ยินเสียง คนเรียก “ท่านโยซากุ ท่านโยซากุ”
จึงโผล่ประตูดู ก็แลเห็นหญิงสาวสวยคนหนึ่งกำลังยืนอยู่ที่
ลานหน้าบ้าน หญิงนั้นพูดขึ้นว่า

“ข้าพเจ้าได้ยินว่าท่านกำลังหาคนทอผ้า ถ้าข้าพเจ้าจะ
มาขออยู่ที่นี้และทอผ้าให้ ท่านจะพอใจหรือไม่”

โยซากุได้ยินดังนั้นก็ดีใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะกำลังหา
คนทอผ้าอยู่จริง ๆ ดังหญิงนั้นพูด รีบพาหญิงสาวเข้าไปยัง
ห้องทอผ้าในบ้าน แล้วให้เริ่มทอผ้าทันที พอดกเย็นโยซากุก็
เข้ามาดูผลงานของหญิงสาว “โอโฮ อะไรกันนี้ วันเดียวทอ
ได้ผ้าผืนยาว ๆ ได้ตั้งแปดผืน เอาไปตัดกิโมโนได้ตั้งแปดตัวสบายๆ
โยซากุนี้กรำพึงอยู่ในใจ เพราะยังไม่เคยเห็นใครทอผ้าได้
เร็วอย่างนั้น ในที่สุดทนอยากรู้ไม่ได้จึงถามหญิงสาวว่า

“นี่เธอทำอย่างไรนะ ถึงได้ทอผ้าวันเดียวได้ผ้ายาวตั้ง
เท่านี้”

แทนที่หญิงสาวจะบอกให้รู้ กลับพูดขึ้นว่า “ขอท่านอย่า
ถามเรื่องนั้นเลย และต่อไปนี้ข้าพเจ้าขอร้องด้วยว่า ขอท่าน
อย่าได้เข้ามาในห้องทอผ้าขณะข้าพเจ้าทอผ้าเป็นอันขาด”

โยซากุจำใจรับคำแต่ก็อดอยากรู้ความจริงไม่ได้ วันหนึ่ง
จึงค่อย ๆ ย่องไปที่ห้องทอผ้า แล้วแอบดูตรงหน้าต่างห้อง ภาพ

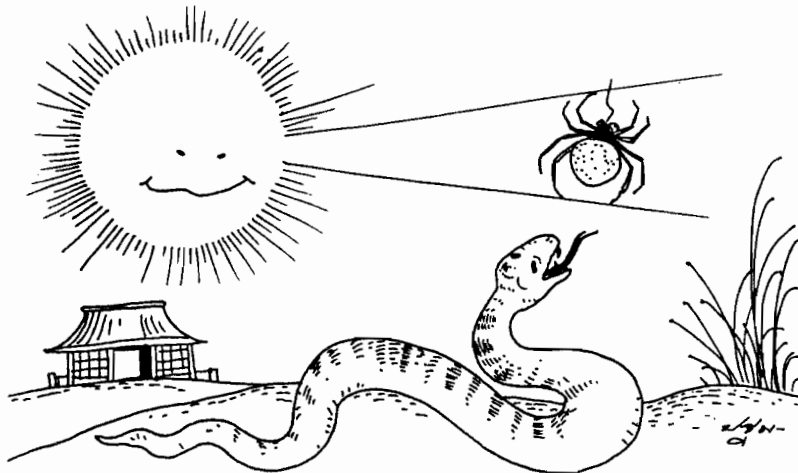
ที่เห็นทำให้โยเซฟแปลกใจเหลือล้นพันประมาณ เพราะผู้ที่กำลังทอผ้าอย่างขะมักเขม้นนั้นหาใช่หญิงสาวสวยไม่ กลับกลายเป็นแมลงมุมตัวใหญ่ ไซ้ซาทั้งแปดของมันทอผ้าอยู่ เส้นด้ายที่ไซ้ทอก็คือใยของมันที่มันสำรอกออกมาทางปาก ครึ่งแล้วครึ่งเล่าไม่รู้จักหมดสิ้น เมื่อพิจารณาดูแมลงมุมตัวนั้นอย่าง

ถนัดถนี่ โยชากุก็จำได้ว่า “อ้อ แมลงมุมตัวที่เราช่วยชีวิตให้
พ้นจากเป็นอาหารของมันเอง เออเนาะ รู้จักกตัญญูรู้คุณจำแลง
ร่างมาเป็นผู้หญิงช่วยเราทอผ้า ตอบแทนคุณเรา” โยชากุ
ร้องอ้ออยู่ในใจ แล้วก็อดชอบใจและรักน้ำใจของแมลงมุมตัว
นั้นไม่ได้ทั้งยังได้รู้ความจริงว่าหญิงนั้นคือแมลงมุม แมลงมุม
กินฝ้ายเข้าไปจนหมดก่อนแล้วจึงจัดการปั่นเป็นด้ายด้วยกรรมวิธี
ในตัวของมัน เมื่อจะทอเป็นผ้าจึงสํารอกเส้นด้ายหรือที่จริง
คือใยแมลงมุมออกมาทางปาก ใช้ขาทั้งแปดขาทอไปทอมา
อย่างคนทอผ้า อย่างนี้เฝ้าถึงได้ทอเร็วนัก

โยชากุรู้ความลับนี้แล้วก็มิได้กระโดดกระดากให้หญิงสาว
รู้ตัว ถึงเวลาทอเสร็จเป็นผ้าแล้วหญิงสาวก็นำมาส่งให้ ถึง
เวลาฝ้ายหมด โยชากุก็ไปซื้อหามาให้เป็นอยู่เช่นนี้เรื่อยมา
วันหนึ่งฝ้ายใกล้จะหมด โยชากุจึงไปเที่ยวหาซื้อฝ้ายที่หมู่บ้าน
ใกล้เคียงแถบภูเขาอีกด้านหนึ่ง ซื้อได้ฝ้ายมัดใหญ่ตามต้องการ
แล้วโยชากุก็แบกขึ้นหลังเดินทางกลับบ้าน

ขณะที่มาตามทาง เหตุอันไม่คาดฝันก็เกิดขึ้น คือเมื่อโยชากุ
วางมัดฝ้ายลงกับพื้น เพื่อจะได้นั่งพักให้สบาย ภูร่ายตัวที่เป็น
คู่อาฆาตกับแมลงมุมช่างทอผ้าของโยชากุก็เลื้อยเข้าไปซ่อน
อยู่ในมัดฝ้ายนั้นโดยโยชากุไม่แลเห็นหรือนึกเฉลียวใจว่าจะ
มีสัตว์ร้ายอยู่ในนั้น นั่งพักหายเหนื่อยแล้วก็จួយฝ้ายมัดนั้น
แบกขึ้นหลังเดินทางต่อไปจนถึงบ้าน

พอถึงบ้านก็ส่งมัดฝ้ายให้หญิงสาว ซึ่งพอดีกับฝ้ายเก่าหมดลง หญิงสาวรับมาแล้วก็นำเข้าไปในห้องทอผ้า คั้นร่างเป็นแมลงมุมตามธรรมชาติเดิมแล้วก็จัดการกินฝ้ายนั้น กินเอา ๆ รวากับว่าฝ้ายนั้นเป็นอาหารอันโอชะเสียเหลือเกิน แมลงมุมกินฝ้ายมัดใหญ่นั้น กินไป ๆ จนเกือบจะหมดมัด ภูที่ซุกตัวอยู่กันมัดก็พุ่งตัวปราดออกมา อ้าปากพร้อมที่จะเขมือบแมลงมุมเสียให้หายอยาก แมลงมุมก็ไวไม่ใช่เล่น ถึงจะตกใจแทบสิ้นสติ ก็ยังเผ่นออกทางหน้าต่างได้ทัน ภูเห็นอย่างนั้นก็เลื้อยปรูดปราดตามไปอย่างไม่ละลด ที่จริงแมลงมุมคงไวพอจะหนีภูได้ในเวลาปกติ แต่ขณะนี้เพิ่งจะกินฝ้ายเข้าไปใหม่ ๆ ตั้งเกือบหมดมัด จึงออกจะอ้วนอ้าย หลบหลีกไม่ค่อยจะคล่องแคล่ว แต่ในขณะที่ภูไล่แมลงมุมเกือบจะทันอยู่แล้ว และภูก็เตรียมอ้าปากกว้างเพื่อจะซุบแมลงมุมอยู่นั้น ก็มีสิ่งประหลาดมหัศจรรย์เกิดขึ้น

สิ่งนั้นคือพระอาทิตย์ที่ล่องลอยอยู่ในท้องฟ้าก็ลงมา
เห็นเหตุการณ์เข้า พระอาทิตย์รู้ว่าแมลงมุมช่างทอผ้านั้น
กตัญญูต่อโยซากุอย่างไร เมื่อเห็นแมลงมุมจะเพลิงงพล้าแก่
งูร้ายนั้นก็อดเวทนาไม่ได้ แต่ไม่รู้จะช่วยด้วยวิธีใด จึงได้แต่
เปล่งรัศมีอันแรงกล้าลงมา ก็บังเอิญอีกนะแหละที่รัศมีนั้นมา
จับโยแมลงมุมที่ติดที่ปากแมลงมุมไว้ได้ พระอาทิตย์ผู้ใจเมตตา
จึงใช้รัศมีนั้นค่อย ๆ ยกตัวแมลงมุมให้ลอยพ้นดินขึ้นมา เป็น
อันพ้นเงื้อมมืองูร้ายนั้นไปได้

ดังกล่าว่าแล้วว่าแมลงมุมตัวนี้มีกตัญญู เมื่อเห็นพระอาทิตย์
ช่วยตนให้พ้นจากงูเช่นนั้น ก็คิดตอบแทนคุณตามอุปนิสัย
และวิธีที่แมลงมุมตอบแทนก็คือ สรรอกเอาฝ้ายที่กลืนกินเข้าไป
ไปออกมาทอเป็นเมฆขาวเป็นปุยลอยฟุ้งเต็มท้องฟ้าไปหมด
ที่เราเห็นเมฆสีขาวดูนุ่มเหมือนเป็นปุย คนญี่ปุ่นเขาว่าเป็น
เพราะแมลงมุมนี้แหละ เขาจึงเรียกเมฆกับแมลงมุมว่ากุโม
เหมือนกัน ทั้งนี้ตามที่เล่าไว้ในนิทานญี่ปุ่นสำหรับเด็กของ
Florence Sakode

ไก่ปันหยีกะลาราส

(นิทานอินโดนีเซีย)

กีฬาชนไก่คงเป็นกีฬาที่ชาวอินโดนีเซียโปรดปรานกันนัก จึงได้มีเรื่องเล่าอันเนื่องด้วยไก่ชนไว้ ดังเรื่องนี้ที่มารกาเรต มุธ อาลี มาซาห์ เล่าไว้ในนิทานชาวบ้านอินโดนีเซียต่อไปนี้

เมื่อนานมาแล้ว มีรายาผู้เรืองอำนาจองค์หนึ่งครองแคว้นบานตัน รายาองค์นี้มีโอรสองค์เดียวเท่านั้น นับเป็นความหวัง

และความปลาบปลื้มพระทัยแก่รายาผู้เป็นบิดาอย่างยิ่ง แต่ ครั้นเมื่อโอรสองค์นี้ทรงเจริญวัยขึ้นกลับกลายเป็นความผิดหวัง และความท้อแท้พระทัย เพราะโอรสทรงประพฤติเหลวไหล มิได้เชื่อฟังบิดา ไม่ยอมฟังคำตักเตือนและสั่งสอน สนพระทัย อยู่อย่างเดียวในโลก คือการชนไก่ การชนไก่เป็นสิ่งโปรดปราน ที่ไม่มีใครจะหันเหความสนพระทัยให้ไปโปรดอย่างอื่นที่มี คุณค่ากว่าได้เลย จนท้ายที่สุดรายาแห่งบานตันไม่มีหนทาง ใดจะจัดการกับโอรสได้ จึงต้องถอดจากตำแหน่งรัชทายาท และเนรเทศไปให้พ้นบ้านเมือง

โอรสรายาบานตันก็ไม่ตรัสว่าอะไร เสด็จออกจาก วังตามประสงค์ของบิดา แล้วก็เดินทางไปโดยไม่มีจุดหมาย จนกระทั่งมาถึงป่าทึบเข้าแห่งหนึ่ง โอรสรายาบานตันทรง เห็นดเหน้อยยิ่งนัก ใคร่จะหาที่พักค้างคืนในป่านั้น และที่กลาง ป่านั้นเองโอรสรายาก็ทอดพระเนตรเห็นกระท่อมหลังเล็ก ๆ หลังหนึ่งซึ่งมุงด้วยใบมะพร้าว ดูสะอาดเรียบร้อยดี และขณะที่โอรสรายากำลังยืนงง ทรงปรารภกับองค์เองว่า “เอ จะมี ใครอยู่ในกระท่อมบ้างหรือเปล่าหนอ” ก็พอดีมีผู้หญิงสาวสวย คนหนึ่งปรากฏร่างขึ้นที่ประตู โอรสรายาจึงเสด็จเข้าไปหา และถามหญิงนั้น หญิงนั้นตอบว่า

“ข้าอยู่ที่นี่คนเดียวแหละ พ่อแม่ข้าตายหมด ปล่อยข้าไว้ในป่านี้แต่ลำพัง

เมื่อเป็นเช่นนั้น ชายหนุ่มกับหญิงสาวก็เลยอยู่ด้วยกัน
ฉันสามีภรรยา อยู่ด้วยกันมานานจนใกล้จะคลอดลูกคนแรก
เหลืออีกราวสองเดือนเท่านั้น โอรสรายาก็ได้ข่าวว่า รាយา
แห่งบานตันสิ้นพระชนม์เสียแล้ว ข่าวนี้ทำให้โอรสรายาบานตัน
ทรงตื่นเต้นมาก เพราะพระองค์ไม่ใช่โอรสองค์เดียวของรายา
บานตันหรือหรือ ดังนั้นพระองค์ไม่มีสิทธิสมควรจะได้ครอง
ราชย์สืบต่อจากรายาบานตันหรือหรือ ดำริดังนั้นแล้วโอรส
รายาบานตันก็ตัดสินใจพระทัยกลับเข้าบ้านเข้าเมือง แต่ก็เสด็จ
ไปแต่ลำพังองค์เอง ไม่ยอมให้เมียตามไปด้วย มิโยนางจะ
อ้อนวอนและร้องไห้คร่ำครวญ ท้ายที่สุดก็ตื้ออกซกหัว แต่
โอรสรายาบานตันก็ยังเฉยไม่ยอมให้ไปด้วย ในที่สุดโอรส
รายาบานตันก็ออกเดินทางไปที่เมืองให้เผชิญชะตากรรม
อยู่แต่ลำพัง

วันหนึ่งหลังจากนั้นมาสองสามเดือน ขณะที่เมียชาวป่า
ของโอรสรายาบานตันกำลังนั่งคิดรำพึงถึงโชคชะตาของตน
อยู่ที่หน้ากระท่อม ก็ได้มีนกอินทรีตัวหนึ่งบินวนเวียนอยู่บนหัว
ในปากนกอินทรี คาบลูกไก่ตัวหนึ่งไว้ พอมาถึงหญิงนั้น นก
อินทรีก็ปล่อยลูกไก่ ลูกไก่หล่นลงมาอยู่แทบเท้าหญิงชาวป่า
หญิงสาวหยิบขึ้นมาดู เห็นลูกไก่นั้นได้รับบาดเจ็บ แต่ยังไม่
ตาย จึงอุ้มไปประคบประหงมเป็นอย่างดี อีกไม่กี่วันต่อมา
หญิงนั้นก็คลอดลูกเป็นชาย เป็นเด็กน่ารักและแข็งแรง

วันคืนล่วงไปเป็นปี เด็กน้อยก็เติบโตขึ้นจนมีอายุได้ ๕ ขวบ เด็กนั้นเฝ้าแต่ถามแม่ว่า “แม่จ๋า ลูกไม่มีพ่อหรือ” แม่ก็ตอบว่า “ไม่มีหรือลูก” ก็เท่านั้นเอง แล้วนับแต่นั้นมา ต่างก็ไม่ถามไม่ตอบกันว่าอย่างไรอีก

ในระหว่างนั้น ลูกไก่ที่ถูกกินหรือคารบมา ก็หายเป็นปกติ และเติบโตขึ้นมาเช่นเดียวกันจนกลายเป็นไก่ใหญ่งามสง่า ทั้งเด็กทั้งไก่โตมาด้วยกัน และใกล้ชิดกันตลอดมา และไก่ตัวนี้เองที่ได้ทำชื่อให้แก่เด็กน้อยผู้มีชื่อว่า ปันหยิกะลาราส เวลาไก่ขันเสียงขันของไก่ฟังเหมือนจะพูดว่า

“เอ็ก อี เอ็ก เอ็ก ข้าเป็นของบันหียะลาราส
แม่นอนกระท่อมในป่า พ่อเป็นรายนอนในวัง”

ฝ่ายโอรสรายาบานตันเมื่อกลับเข้าบ้านเข้าเมือง ก็ได้
เป็นรายาครองราชย์สืบต่อไปสมดังหวัง แต่เมื่อครองราชย์
ได้ไม่นาน ราษฎรทั่วทั้งแคว้นต่างก็รู้กันหมดว่ารายา
องค์ใหม่ไม่ทำอะไรเลยนอกจากชนไก่ อุทยานในวังได้กลายเป็น
สนามชนไก่ที่มีการชนไก่เป็นประจำทุกวัน ราชการ
งานเมืองทั้งหลาย รายาองค์นี้ทรงละเลยเสียหมด แล้วก็หมกมุ่น
แต่งงานอดิเรกอย่างนี้เท่านั้น

ถึงแม้บันหียะลาราสอยู่ถึงในป่าลึก ก็ยังรู้ว่ารายาแห่ง
บานตันโปรดให้มีการชนไก่ทุกวัน ดังนั้นวันหนึ่งจึงตัดสินใจ
พาไก่ของตนไปในวัง เพื่อทำชนกับไก่ของรายา เมื่อบันหียะ
ลาราสอุ้มไก่มาถึงวังรายา ก็ได้เห็นมีคนอยู่เต็มสนามกำลัง
ทำพนันกัน จึงได้เดินเข้าไปท่ามกลางผู้คนที่แออัดจอบแจ และ
ไม่ต้องคิดลังเลแม้แต่หน่อยบันหียะลาราสตรงไปแจ้งความ
ประสงค์ขอชนไก่กับไก่ของรายา ผู้คนเหล่านั้นพากันอัปภา
คัง ตกตะลึงที่เห็นเด็กน้อยอายุเพียงนั้นมาขอทำชนไก่กับ
ไก่ของรายา และคนเหล่านั้นยิ่งงงเง้งยิ่งขึ้น เมื่อได้พินิจพิศดู
ไก่ที่บันหียะลาราสอุ้มมา ดังนั้นจึงมีคนหลายคนต่อรองทั้ง
สองข้าง แต่ว่าไก่ของรายาถูกไก่ของบันหียะตีเพียงป้าบเดียว
ก็หมอบ และขณะที่คนดูพากันตะลึงงัน ไก่ของบันหียะลาราส
ก็ขันขึ้นว่า

“เอ็ก อี เอ็ก เอ็ก ข้าเป็นของบันหยีกะลาราส

แม่นอนกระท่อมอยู่ในป่า พ่อเป็นรายนอนในวัง”

บันหยีกะลาราสไม่รอช้า ได้เงินที่ชนะพนันมาถุงหนึ่ง
แล้วก็จัดแจงอุ้มไก่อกลับบ้าน เมื่อถึงบ้านก็ยื่นถุงเงินให้แม่ แม่
ตกใจไม่ค่อยเชื่อตาตัวเอง รีบถามขึ้นว่า

“ลูกไปได้เงินมาจากไหน”

“ไม่มีอะไรหรอก” บันหยีกะลาราสตอบอย่างธรรมดา
เหมือนดังว่าเคยหิ้วถุงเงินกลับบ้านอย่างนี้ทุกวัน “ลูกไปชนะ
พนันไก่อรายนานะ อย่าห่วงไปเลย พรุ่งนี้ลูกจะไปอีก และ
แม่แน่ใจเถอะว่า เราต้องชนะอีก”

วันรุ่งขึ้นบันหยีกะลาราสก็อุ้มไก่อไปในวังอีก และก็ได้
เห็นว่าผู้คนมากกว่าเมื่อวานนี้เสียอีก ชาวที่มีไก่อประหลาด
และเจ้าของไก่อเป็นเด็กอายุเพียง ๔ ขวบ ได้แพร่สะพัดไปทั่ว
ใคร ๆ ต่างก็พากันอยากเห็นทั้งนั้น เมื่อรายาเสด็จมาถึง ทอด
พระเนตรเห็นใคร ๆ พากันสนใจเด็กนั้นกับไก่อก็ทรงกังวล
พระทัยเป็นที่สุด ตรัสกับเด็กนั้นว่า

“นี่เงินเดิมพันทองเต็มถุงเลย แล้วเดิมพันของเจ้าล่ะ”

“หิ้วของข้าพระองค์” บันหยีกะลาราสตอบอย่างหนักแน่น
“ถ้าไก่อข้าพระองค์แพ้ ตัดหัวข้าพระองค์ได้ทันที”

คนเหล่านั้นพากันนิ่งอึ้ง รายาเองก็ตะลึงงัน ทรงรำพึง
กับองค์เองว่า “เจ้าเด็กนี่มันใครกันนะ มันดูเหมือนใครสัก

คนที่เรารู้จัก มันจะเป็นใครไปได้ล่ะ” แล้วรายากิตรัสเรียก
“ไก่อ้วก่งที่สุด เป็นที่รู้กันว่า ไม่มีไก่อ้วไหนเทียบได้ มาเป็น
คู่ต่อสู้

แต่แล้วความภาคภูมิใจของรายาและแวนแคว้นก็สูญสลาย
ไป ในเมื่อไก่อ้วของรายาไม่ยอมสู้ไก่อ้วของบันหยีกะลาราส ใน
ขณะนั้นเอง ไก่อ้วของบันหยีกะลาราสก็ขันขึ้นว่า

“เอ็ก อี เอ็ก เอ็ก ข้าเป็นของบันหยีกะลาราส

แม่นอนกระต่อมในป่า พ่อเป็นรายนอนในวัง”

ได้ยินเช่นนั้น รายากับบุคคลที่อยู่ในที่นั้นพากันเงย
ไปหมด แต่บันหยีกะลาราสก็หาได้สนใจผู้ใดไม่ จัดแจงอุ้ม
ไก่อ้วรีบรักแร้กลับไปหาแม่ที่บ้านซึ่งก็ได้ต้อนรับลูกอย่าง
ชื่นใจ ทั้งบันหยีกะลาราสกับแม่หารู้ไม่ว่า ตนเป็นที่สนพระทัย
ของรายา รายาทนอยากรู้ต่อไปไม่ได้ จึงตัดสินใจพระทัยว่า
จะต้องค้นหาด้วยองค์เองว่าบันหยีเป็นใคร อยู่ที่ไหน ฉะนั้น
เมื่อบันหยีอุ้มไก่อ้วมาชนในวันหนึ่ง ตอนขากลับรายาจึงสะกด
รอยตามไปด้วย และก็ปรากฏว่าแม่ของบันหยีกะลาราสนั้น
หาใช่ใครอื่นไม่ที่แท้คือเมียชาวป่าที่ตนทิ้งไว้เมื่อหลายปีมา
แล้วนั่นเอง เมื่อทอดพระเนตรเห็นเช่นนั้น จึงตรงเข้าไปหา
และขอลูกุโทษที่ได้ละทิ้งไปทั้งสอบถามถึงบันหยีกะลาราส
ว่าเป็นใคร เมื่อทรงทราบเรื่องราวโดยตลอดจึงรับบันหยีกะลาราส
กลับเข้าไปในวังและบันหยีกะลาราสก็ได้ครองราชย์สืบต่อมา

หนุ่มเจ้าสำราญ

(นิทานจีน)

หนุ่มเจ้าสำราญเจ้าของเรื่องนี้เป็นชายหนุ่มแซ่เย่า ในเรื่องเรียกว่าเย่าก้งจื้อ คงจะเป็นเพราะตำแหน่งของบิดาเทียบเท่าอำมาตย์ผู้ใหญ่ เรื่องราวของเย่าก้งจื้อผู้นี้เห็นที่จะแปลกไม่ซ้ำแบบใคร จึงได้มีผู้จดจำเล่าสืบต่อ ๆ กันมาและนายเลียบเวนสันได้แปลลงไว้ในหนังสือหีบทอง เรื่องเล่าว่า

เย่าก้งจื้อที่กล่าวถึงนี้มีถิ่นฐานอยู่ทางตะวันออกของแคว้นเจ้อเจียง ที่เย่าก้งจื้อใช้ชีวิตอย่างสำราญบานใจได้นั้น เป็นเพราะมีทั้งยศอำนาจและทรัพย์สินสมบัติ ว่าถึงยศอำนาจ นอกจากเย่าก้งจื้อจะเป็นลูกชายอำมาตย์ผู้ใหญ่ดังกล่าวแล้ว ก็ยัง

ได้เป็นขี้ในสกุลขุนนางอีกด้วย ส่วนทรัพย์สมบัตินั้นไม่ต้องกล่าวถึงก็เห็นจะได้ว่า ทรัพย์มรดกของตระกูลเย่าที่ตกทอดสืบมาถึงเย่ากั้งจื้อนั้นมหาศาลแค่ไหนทรัพย์สมบัติอันมากมายในครอบครองของเย่ากั้งจื้อนั้นมีทั้งข้าวของเงินทองและที่ดินที่ดินนั้นกว้างใหญ่ไพศาล นับเป็นร้อย ๆ ลี้ มีทั้งที่นา ที่สวน ป่าไม้ ภูเขา แม่น้ำ ตลอดจนสระหนองคลองบึง เย่ากั้งจื้อเป็นผู้เชื่อมั่นในเรื่องทรัพย์และอำนาจว่าเป็นสิ่งแน่นอนยั่งยืน จึงไม่ได้ดำเนินรอยตามบรรพบุรุษทำอะไรให้เกิดประโยชน์ โทผลแก่ทรัพย์สมบัติเหล่านั้น คงคลั่งอยู่อย่างเดียวที่จะเข้าป่าล่าสัตว์แวดล้อมไปด้วยพวกหนุ่มเจ้าสำราญอื่น ๆ อีกมากมายไม่ว่าเมื่อใดที่เย่ากั้งจื้อเห็นแขกของตนเกิดพูดคุยกันเรื่องโคลงกลอน เรื่องเขียนอักษรจีน หรือไม่ก็เรื่องสอปลั้ได้ของเขาแล้ว เมื่อนั้นหน้าเย่ากั้งจื้อเป็นต้องเปลี่ยนสี คอก็ตก มีท่าว่ารู้สึกอึดอัดใจยิ่งนัก แต่ถ้าเมื่อใดเย่ากั้งจื้อไปได้ยินใครพูดถึงเรื่องขาดทุนได้กำไร หรือเรื่องที่ทำอย่างไรรวมจะมีทรัพย์สมบัติเงินทองแล้วละก็ เมื่อนั้นเย่ากั้งจื้อเป็นต้องหัวเราะอย่างขบขัน และเห็นคนคนนั้นเป็นตัวตลกที่ตัวเขาไม่ควรจะไปเคียดแค้นใจด้วยเลย

เย่ากั้งจื้อเฝ้าแต่ออกกล่าวหาจึงจอก ล่ากระต่าย อยู่อย่างนั้นเรื่อยไปวันแล้ววันเล่า พวกที่เตร่ไปเตร่มาตามตลาดรู้ข่าวเช่นนั้น ต่างก็พากันมาขอเป็นผู้แวดล้อมของเย่ากั้งจื้อ จำนวน

คนเหล่านี้ค่อย ๆ เพิ่มมากขึ้น จากเรือนโหลเป็นเรือนร้อย คนแวดล้อมเป็นอันมากนี้เกาะเย่าก้งจื่อติดแน่นไม่ผิตปลิง เพราะรู้ว่าเย่าก้งจื่อไม่เคยตระหนี่เหนียวแน่นกับพวกตน มีหน้าซำยังเผื่อแผ่ไปถึงครอบครัวของตนอีกด้วย แต่เย่าก้งจื่อ ก็ได้รับความสนุกสนานร่วมกับคนเหล่านั้นอยู่ไม่น้อย บางที มีการเล่นขี่ม้าแข่งกัน ต่างคนต่างขี่ม้าไปคนละทิศละทาง ใคร มาถึงที่หมายที่กำหนดไว้เป็นคนสุดท้ายต้องเสียเงิน บางทีก็ ล่าสัตว์แข่งกัน ใครยิงได้มากที่สุดได้รับรางวัล บางทีก็จุด คบไฟล่าสัตว์กันตอนกลางคืน เย่าก้งจื่อกับคนเหล่านั้นเพลิดเพลิน อยู่ในป่าทั้งกลางวันและกลางคืนอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย บางทีตลอดทั้งอาทิตย์ไม่ได้กลับบ้านเลยก็มี อะไรที่จะให้ ความสนุกแล้ว เย่าก้งจื่อจ่ายไม่อั้น มีอยู่ครั้งหนึ่งที่เย่าก้งจื่อ เอาทองตั้งมากมายมาซื้อม้าแข่ง เอาข้าวเปลือกจำนวนไม่ น้อยมาขายเอาเงินไปซื้อหน้าไม้อย่างดีไว้ใช้ และในระหว่าง ที่เล่นสนุกถ้าเย่าก้งจื่อกับพรรคพวกคนสนิทเกิดไปเหยียบ ย่ำที่ไถหว่านแล้ว หรือมีพืชผลที่จะเก็บเกี่ยวจนเป็นที่เสียหาย หรือบางทีเกิดไปเผาฟืนที่ชาวบ้านเก็บสะสมไว้ เช่นนี้แล้ว เย่าก้งจื่อก็จะชดใช้ค่าเสียหาย ให้เป็นสองเท่า เย่าก้งจื่อจ่าย เงินอย่างไม่รู้สึกเสียดายเลย เขามักจะพูดเสมอว่า “คนเรา เกิดมาเพื่อสนุก แล้วจะไปกังวลเรื่องเก็บเงินเก็บทองไปทำไม” คราวหนึ่งมีคนสรรเสริญท่านอำมาตย์ผู้เป็นบิดาของเย่าก้งจื่อ ว่าเป็นผู้ที่สามารถเรื่องเก็บค่าเช่าเก็บภาษียิ่งนัก ชายนั้น

พูดเพื่อจะตำหนิเย่ากึ่งจื่อบุตรชาย แต่ยังไม่ทันจะพูดต่อไป
คนหนุ่ม ๆ ที่อยู่在那นั้นก็ร้องออกมาเป็นเสียงเดียวกันว่า “ตา
คนแก่คร่ำครึนั้นแก้ปัญหาความสามารถอ่อน แล้วจะไปให้
ลูกชายของแกใช้ชีวิตอย่างแกได้อย่างไร”

วันหนึ่งเย่ากึ่งจื่อกับคณะออกไปล่าสัตว์และได้หลงทาง
ไปไกลเสบียงอาหารก็หมดลงพอดี ในขณะนั้นถึงแม้เย่ากึ่ง

จื่อจะมีเงินอยู่เต็มถุง แต่ว่ามองไม่เห็นโรงเตี๊ยมหรือที่พักใด ๆ ในบริเวณนั้นเลย ขณะที่เย่ากิงจื่อกำลังยืนละห้อยละเหี่ย ทั้งเหนื่อยทั้งหิวอยู่นั้น ก็บังเอิญให้มีคนโผล่ออกมาจากข้างทาง ยกคันธนูขึ้นแสดงการต้อนรับเย่ากิงจื่อกับคณะ คนเหล่านั้นพูดว่า “พวกเราชาวบ้านผู้ต่ำต้อยไม่นึกเลยว่าท่านจะมาถึงที่นี่ เพราะฉะนั้นพวกเราขอถือโอกาสนี้จัดสุราอาหารเล็กน้อย ๆ เลี้ยงต้อนรับท่าน”

ไต้ยิ่นเซ่นนั้น เย่ากิงจื่อกับคนสนิทก็พากันตบมือด้วยความร่าเริงใจ รีบลงจากหลังม้า เดินตรงไปยังบ้านของคนเหล่านั้น แล้วก็กินและดื่มจนส่ำใจยาก เสร็จแล้วเย่ากิงจื่อก็กล่าวว่า “คนที่ทำดีมีใจอารีอย่างนี้สมควรได้รับรางวัลจริง ๆ” และเย่ากิงจื่อก็ให้เงินคนเหล่านั้นมากกว่าราคาของที่นำมาเลี้ยงถึง ๓ เท่า ชาวบ้านที่ได้รับเงินดีอกดีใจเป็นอย่างยิ่งถึงกับคุกเข่าตรงเท้าม้าแล้วก็คำนับ ยิ่งเห็นเช่นนั้น เย่ากิงจื่อยิ่งพอใจหนักขึ้น ออกปากว่า “คนเหล่านี้ไม่เพียงแต่ทำงานหนักแต่ยังเป็นคนสุภาพอ่อนน้อมอีกด้วย” แล้วก็สั่งคนใช้ให้เปิดถุงเงิน หาอะไรมาให้รางวัลคนเหล่านั้นอีก นับแต่นั้นมาชาวก็ระบือไปทั่ว และใคร ๆ ก็พากันเอาอย่างชาวบ้านพวกนั้น ฉะนั้นถ้าเย่ากิงจื่อไปล่าสัตว์ทางตะวันออก ทางตะวันตกก็จะต้องมีคนทำอาหารไว้เตรียมต้อนรับ หรือถ้าเย่ากิงจื่อไปล่าสัตว์ทางใต้ก็จะต้องมีคนเตรียมทำกับข้าวอยู่ทางเหนือ และ

ถึงเย่ากั้งจื่อจะพักอยู่เป็นวัน ๆ เป็นอาทิตย์ก็ไม่มีใครรังเกียจ เย่ากั้งจื่อไม่ต้องพูดอะไรมาก เพียงแต่พูดออกมาคำเดียวก็จะมีเสียงตอบรับคำตั้งร้อยตั้งพันเสียง แต่ละคนต่างก็แสดงความสุภาพนอบน้อมสรรเสริญยกย่องเย่ากั้งจื่ออย่างไม่มีอะไรเปรียบ เย่ากั้งจื่อก็พอกพอใจ และถึงแม้จะแสดงความสำนึกคุณนั้นเพียงไร เย่ากั้งจื่อก็ยังรู้สึกว่าเป็นหนี้บุญคุณคนเหล่านั้นอยู่เสมอ บรรดาคนสนิทมิตรสหายที่แวดล้อมต่างก็กล่าวว่า ที่จริงแล้วคนเหล่านั้นก็เป็นเพียงชาวบ้านธรรมดา ไม่น่าจะต้องมาลำบากยากกายจัดหาข้าวปลาอาหารมาเลี้ยงเย่ากั้งจื่อ และต้อนรับขับสู้เย่ากั้งจื่อยิ่งกว่าราชามหากษัตริย์เสียอีก เมื่อเป็นเช่นนี้ถ้าไม่ตกรางวัลอย่างงามเป็นการตอบแทนแล้ว เย่ากั้งจื่อจะแสดงให้เห็นชาวบ้านที่ต้อนรับนั้นเห็นได้อย่างไรว่า การต้อนรับของเขาเป็นที่สบอารมณ์ เย่ากั้งจื่อฟังแล้วก็เห็นจริง

เมื่อเย่ากั้งจื่อประพฤติอย่างนี้หลาย ๆ ปีเข้า เงินทองก็หมดเกลี้ยงกระเป๋า ผู้ดูแลผลประโยชน์บอกเย่ากั้งจื่อเสียงหัวน ๆ ว่าเงินของเย่ากั้งจื่อนั้นหมดแล้ว คงมีก็แต่ที่ดินอันเป็นมรดกตกทอดของตระกูลเท่านั้น ได้ยินอย่างนั้นคนสนิทของเย่ากั้งจื่อก็พูดว่า “จะต้องไปทุกข์ร้อนอะไร ที่นาของท่านออกยาวเหยียด ที่ดินของท่านก็กว้างใหญ่กินเข้าไปตั้งครึ่งตำบลนี้ จนเดินดูได้ไม่ทั่ว ที่เหล่านั้นท่านต้องเสียภาษีอยู่ปีละมิใช่น้อย ทั้ง ๆ ที่เป็นที่รกร้างว่างเปล่า มีที่ทำอะไรไถนาได้ก็

แต่เพียงส่วนน้อย เก็บค่าเช่าก็ยากลำบาก ดูแล้วที่เหล่านั่นไม่เห็นมีอะไรนอกจากซีโคลนที่ใช้การอะไรไม่ได้ แต่ถ้าท่านนำเอาที่ดินที่มีแต่ซีโคลนที่ใช้การไม่ได้เหล่านี้มาแจกผู้ที่ต้อนรับท่านดูบ้าง มันอาจจะมีค่าแก่คนเหล่านั่นเท่า ๆ กับทองที่เดียว ทำไมท่านไม่ลองหาผลประโยชน์จากซีโคลนเหล่านี้ให้เหมือนหาประโยชน์จากทองเล่า”

เป็นอันเย่ากั้งจื้อแก้ปัญหาตกรื่องเงินทองไม่มีใช้ ต่อไปนี้ไม่ว่าจะไปไหน เย่ากั้งจื้อเป็นต้องเอาใบซื้อขายที่ดินติดตัวไปด้วย เมื่อถึงคราวต้องการจะให้รางวัลใคร ก็มอบใบซื้อขายที่ดินนี้ให้ ตอนแรกคนไม่ยอมรับ คนสนิทของเย่ากั้งจื้อต้องอธิบายให้ฟังว่า ที่เหล่านั่นมีราคาค่างวดเพียงไร พอรู้เรื่องเช่นนั้น พวกคนหัวแหลมเกิดคิดอยากได้ที่ดินผืนงาม ๆ ฉะนั้นจึงไปติดสินบนพวกคนสนิทเหล่านั่นไว้ล่วงหน้า แล้วก็ไปจัดหาสุราอาหารอย่างดี ตลอดจนไปจ้างหญิงโสเภณีหญิงนักร้อง มาทำตัวเป็นเมียเป็นลูกสาวเจ้าของบ้าน เพื่อให้ความเพลิดเพลินแก่แขกผู้มีเกียรติอย่างเต็มที่ ครั้นถึงเวลากลับจำเป็นต้องจ่ายรางวัลแก่เจ้าของบ้าน คนสนิทคนหนึ่งก็จะหยิบปิด อีกคนหนึ่งจะไล่เนื้อมือคิดมูลค่า และอีกคนหนึ่งก็จะอ้างถึงทะเบียนที่ดิน พอทำสัญญาตกลงกันแล้วก็ส่งให้เย่ากั้งจื้อเซ็นชื่อ เย่ากั้งจื้อก็เซ็นชื่อให้โดยไม่แยแสเลยแม้แต่น้อยว่า ที่ดินนั้นเป็นที่ดีหรือที่เลว ราคาก็ดีไว้สูงหรือต่ำ แม้กระนั้นเมื่อต้องเซ็นชื่อมาก ๆ เข้า เย่ากั้งจื้อก็อดบ่นไม่ได้ว่า “โอ๊ย ล้วนแต่เป็นเรื่อง

เดือดร้อนแก่เราทั้งนั้น ทำไมเราจะต้องเซ็นชื่อแล้วเซ็นชื่อเล่าในใบซื้อขายเหล่านี้ นั่นมันเป็นเรื่องของพวกนอนหนังสือเขาเนี่ย”

นับแต่นั้นมาคนสนิทของเย่ากั้งจ๊อก็ไปจัดการพิมพ์ใบซื้อขายให้มีรายละเอียดอยู่พร้อมเสร็จ แล้วก็ไปแกะตราชื่อเย่ากั้งจ๊อไว้สำหรับประทับด้วย ทุกวันพอตะวันตก เย่ากั้งจ๊อก็ขึ้นม้าหอบเอาใบซื้อขายที่พิมพ์ล่วงหน้าไว้แล้วนี้ไปด้วย คราวละหลาย ๆ ใบ ถึงเวลาต้องการใช้ก็เพียงแต่กรอกตัวเลขบอกจำนวนเงินลงไปเท่านั้น

เย่ากั้งจ๊อสนุกสนานกับการล่ำส่วเรื่อยไปไม่มีหยุดยั้ง ทั้งไม่เคยคิดถึงเรื่องรางวัลที่ให้ใคร ๆ นั่นเป็นราคาค่างวดเท่าไร ฉะนั้นเมื่อเวลาล่วงไป ที่ดินมรดกของเย่ากั้งจ๊อก็หมดไป แม้แต่ที่ฝังศพของบรรพบุรุษปู่ย่าตายายก็ไม่มีเหลือ ไม่มีที่ที่จะกันแดดกันฝนให้แก่ตัวเองและลูกเมีย

ขณะเดียวกันนี้บรรดาคนสนิทมิตรสหายของเย่ากั้งจ๊อต่างก็ร่ำรวยขึ้นมาตาม ๆ กัน แต่ละคนต่างกินอาหารดี ๆ แต่งตัวสวยงาม ซีม้างามสง่า ขับรถโก้หรูหรา เวลาพบเย่ากั้งจ๊อก็ไม่แสดงท่าว่ารู้จัก ครั้นเย่ากั้งจ๊อทักทายอย่างนอบน้อม เวลาที่พบกันตามข้างถนน คนเหล่านั้นก็ยิ่งวางท่าภาคภูมิใจ แม้จะเห็นเย่ากั้งจ๊ออดโซและหนาวสั่น ก็หาได้เหลียวแลไม่ กลับยกไหล่อย่างเหยียดหยาม ที่จริงแล้วหัวเราะเยาะให้ด้วยซ้ำไป

หมดปัญญาเข้าจริง เย่ากังจื่อก็คิดจะขายเมียแต่ก็เกรงพ่อตา จึงไม่กล้าแม้แต่จะเอ่ยปากพูด พ่อตาของเย่ากังจื่อเป็นคนฉลาดหลักแหลม และเฝ้าดูสถานะความเป็นอยู่ของเย่ากังจื่อมานานแล้ว ดังนั้นไม่ทันที่เย่ากังจื่อจะเอ่ยปากบอก พ่อตาของเย่ากังจื่อก็ไปหาคนมาส่งขอลูกสาวจของตน สมมติให้ผู้มาส่งขอนั้นเป็นเศรษฐีผู้ที่มีทั้งทรัพย์และอำนาจเห็นได้จากของหมั้นที่เป็นของมีค่าราคาแพง แล้วพ่อตาของเย่ากังจื่อก็ต่อบ้านขยายให้กว้างออกจัดแบ่งให้เป็นที่อยู่ของลูกสาว เรียบร้อยแล้วก็พาลูกสาวไปอยู่บ้านของตน และได้ตกลงกับเย่ากังจื่อว่า

“ค่าตัวเมียเจ้าออกจะสูงอยู่นะ แต่ว่าคนที่มาส่งขอเมียเจ้า เขาได้ยื่นว่าเมียเจ้าเป็นคนดี ขยันขันแข็ง เขาจึงไม่เสียค่าเงินทองของหมั้นแพง ๆ อย่างนี้ แต่พอเมียเจ้าเข้าเข้าไปอยู่ในบ้านเศรษฐีสามีใหม่ของเขาแล้ว เจ้าจะไปพบเขาอีกไม่ได้จนตลอดชีวิต จำไว้นะ”

ถึงข้อตกลงนี้จะทำให้เย่ากังจื่อถูกตัดขาดไปจากภรรยาเลยทีเดียว เย่ากังจื่อก็ไม่สู้จะเดือดร้อนนัก กลับยินดีปรีดาไปเสียอีก เพราะไม่คาดคิดว่าจะขายเมียได้ราคาเพียงนั้น พอเมียพ้นไปได้ไม่กี่เดือน เงินที่เย่ากังจื่อได้ไปก็หมด คราวนี้จะเหลือวไปหาใคร มีก็แต่ตัวเอง เย่ากังจื่อเลยคิดจะขายตัวเองเป็นห่วงอยู่แต่ว่าจะหาคนซื้อไม่ได้เท่านั้น พ่อตาผู้แสนดีแสนฉลาดของเย่ากังจื่ออีกนั่นแหละที่ช่วยเหลือหาคนมาซื้อเย่ากังจื่อ

ไปเป็นคนรับใช้ ให้ราคาสูงอยู่ พ่อตาเย่ากั้งจื้อพูดว่า “ที่คนซื้อเขาให้ราคาตัวเจ้าสูงเท่านี้ละ เป็นเพราะเจ้าเคยเป็นคนมีเกียรติสูงเด่น ฉะนั้นพอตกลงกันเรียบร้อยแล้ว เจ้าต้องเชื่อฟังนายของเจ้า อย่าไปทำให้เขาโกรธได้ละ” ไฉนเช่นนั้น เย่ากั้งจื้อคิดว่า “เป็นคนใช้เขาคงไม่กระไรนักหรอก เมื่อก่อนนี้เราเคยมีคนใช้ตั้งเป็นร้อย ๆ คนใช้เราไม่เห็นทำอะไร ได้แต่นั่งเล่นนอนเล่น มีหน้าข้ายังได้กินอ่อมหมี่พื้มัน เสื่อหนาวก็มีใส่อย่าทุกข์ร้อนไปเลยนะ”

ปลอบใจตัวเองดังนั้นแล้ว เย่ากั้งจื้อก็ไปทำสัญญาตกลงกับนายใหม่ของตน พอนายพาเย่ากั้งจื้อไปถึงบ้าน ก็มอบหน้าที่ให้สองอย่าง คือตอนเช้าให้ไปหาฟืน ตอนเย็นให้ตำข้าว เย่ากั้งจื้อผู้ไม่เคยแตะต้องงานอย่างนี้ แม้จะพยายามอย่างไร ก็ทำได้คราวละไม่เกินครึ่งชั่วโมง ทยอยได้ไม่กี่วัน เย่ากั้งจื้อก็ต้องหนีออกจากบ้าน ออกมาแล้วจะไปไหนเล่า เมื่อมองไม่เห็นหนทางอื่นจะช่วยตัวเองได้ เย่ากั้งจื้อก็เลยไปเข้ากลุ่มกับพวกขอทาน ไปเที่ยวขอทานตามตลาดพอได้ข้าวกิน เย่ากั้งจื้อคงจะพอมีความรู้ทางโคลงกลอนอยู่บ้าง จึงแต่งเพลงขอทาน บรรยายความหลังอันรุ่งเรืองในชีวิตของตน จนกระทั่งตกต่ำลงมาเป็นขอทาน แล้วก็เตือนใคร ๆ อย่าได้เอาอย่างตน

ชาวนี้นคงจะรำลือไปถึงหูพ่อตาของเย่ากั้งจื้อจนนั่งอยู่ไม่ได้ ต้องจัดการอย่างใดอย่างหนึ่ง วิธีนั้นก็คือไปยุขอทานอื่น ๆ ให้เยาะเย้ยและเหยียดหยามเย่ากั้งจื้อทุกวิถีทาง มีหน้าข้า

ยังขู่เย่ากั้งจื่อว่า “คอยดูเถอะ เราจะจับเจ้าส่งไปให้นายเก่าของเจ้า” จนกระทั่งเย่ากั้งจื่ออยู่ไม่เป็นสุข ต้องแอบหนีไปให้พ้นขอทานเหล่านั้น มาถึงตอนนี้ชีวิตเย่ากั้งจื่อยิ่งลำบากยากแค้นยิ่งกว่าตอนไหน ๆ ต้องร้อนแรพเนจรไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีจุดหมาย ไม่มีที่ที่จะพึ่งพิง ต้องทนร้อน ทนหนาว ทนอดอยากแสนเข็ญ ในที่สุดพ่อตาเย่ากั้งจื่อทนดูถูกเหยียดหยามของตนอยู่ในสภาพอย่างนั้นต่อไปไม่ไหว จึงส่งลูกสาวให้ทำโรงเล็ก ๆ ไว้โรงหนึ่งตรงประตูใหญ่ของบ้าน ในโรงนั้นให้มีเสื่อ มีผ้าห่ม และของใช้จำเป็นบางอย่างไว้ให้พร้อม เสร็จเรียบร้อยแล้วก็ส่งคนไปพบกับเย่ากั้งจื่อว่า

“นี่แน่ะ เย่ากั้งจื่อ ท่านนะสืบเชื้อสายมาจากสกุลที่มีชื่อเสียง แต่ท่านก็ยังมาทนให้พวกขอทานดูถูกดูหมิ่นอยู่ได้ ท่านไม่กลัวพวกขอทาน แต่กลับกลัวนายเก่า ขณะนี้เขากำลังหาตัวท่านอยู่ทั้งกลางวันกลางคืน ยังโชคดียู่ล่ะนะ เขาถึงได้ยังหาตัวไม่พบ ถ้าพบเมื่อไรละก็ ท่านเป็นถูกส่งตัวเข้าคุกแน่ ๆ ที่เดียว แล้วก็อย่าหวังเลยว่าจะมีชีวิตอยู่ต่อไปได้แม้แต่วันเดียว ที่นี้ภรรยาเก่าของท่านที่เดี๋ยวนี้นี้ได้มาเป็นคุณ นายของเศรษฐี มีชีวิตความเป็นอยู่หรูหราฟุ่มเฟือยไม่แพ้ครั้งก่อน เกิดอยากได้คนเฝ้าประตู ซึ่งไม่ต้องทำอะไรนอกจากปิดเปิดประตู ท่านไม่ต้องไปหาฟืน ดำข้าว ไม่ต้องทนหิว ทนหนาวอย่างนี้ท่านจะเห็นเป็นอย่างไร จะดีกว่าไปนอนตายข้างถนนละมัง”

ข้อเสนอนี้ทำให้เย่ากังจื่อดีใจจนน้ำตาไหล ทรดตัวลง
 ลูกเข่าตรงซีโคลนข้างถนนนั้น แล้วพูดว่า “ถ้าได้อย่างนั้นก็
 เท่ากับพ่อแม่ของข้าพเจ้ากลับมาเกิดใหม่” ตกลงอย่างนั้น
 แล้ว เขาก็พาเย่ากังจื่อไปยังที่ที่ภรรยาเย่ากังจื่ออยู่ พอเห็น
 ที่อยู่มีเครื่องใช้อันควรแก่ความจำเป็นพร้อมเช่นนั้น เย่ากังจื่อ
 ก็ยินดีไม่มีอะไรเปรียบ ดู ๆ ก็ไม่ผิดกับสวรรค์สำหรับเขา
 ในขณะนั้น แต่แล้วคนของพ่อตาก็กำชับแล้วเล่าว่า “คุณผู้หญิง
 ของท่านนั้นมั่งมีมากถึงได้ดูแลคนใช้และข้าทาสได้เหมาะสม
 อย่างนี้ แต่ว่าคุณผู้หญิงท่านเป็นคนมีเกียรติสูงและไม่อยาก
 เห็นหน้าคนใช้นัก ท่านต้องสาบานนะว่าท่านจะไม่แอบเข้าไป
 ในตึกใหญ่ ไม่อย่างนั้นถ้าเกิดนายเก่าของท่านบังเอิญมา
 ที่นี่ มาเห็นเข้า ท่านจะเดือดร้อนนะ”

เย่ากังจื่อรับคำด้วยความเต็มใจ และทำตามคำบอกเล่า
 ของชายนั้นอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เพราะเกรงนายผู้หญิงด้วย
 กลัวนายเก่าจะมาพบเข้าด้วย เพราะฉะนั้นถึงจะอยู่บ้านนั้น
 และทำหน้าที่เปิดปิดประตูอยู่ช้านานนับเป็นปี ๆ เย่ากังจื่อ
 ก็หาได้กล้าเผชิญหน้ากับนายผู้หญิงของตนไม่ ฉะนั้นจนกระทั่ง
 ตาย เย่ากังจื่อจึงไม่เคยรู้เลยว่าภรรยาของตนนั้นแท้ที่จริงไม่
 ได้แต่งงานกับใครอีกเลย ชีวิตของหนุ่มเจ้าสำราญเย่ากังจื่อ
 ในที่สุดก็ยุติลงที่โรงเล็ก ๆ ข้างประตูบ้านในฐานตาแก่เฒ่า
 ประตุนั่นเอง

แหวนวิเศษ

(นิทานฟิลิปปินส์)

คนฟิลิปปินส์ก็เชื่อเรื่องของวิเศษเช่นเดียวกับคนอื่นอื่น ๆ
นิทานเรื่องนี้คล้ายกับเรื่องเจ้าหญิงฟูล์มเดชของราชสถานที่เล่า
ไปแล้ว แม็กซิโม ราโมสเล่าไว้ว่า

ครั้งหนึ่งในหมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง มีเด็กกำพร้าอนาถา
คนหนึ่งไร้ญาติขาดผู้ช่วยเหลือ พ่อแม่ก็ตายไปนานแล้ว จึง
อยู่อย่างอดอยากยากจน วันหนึ่งเด็กผู้นี้เที่ยวเดินเซซังมาถึง
ป่าแห่งหนึ่ง เด็กน้อยนั้นคิดว่า “ในป่าเหินจะพอมีอาหารกิน
บ้างละมัง ถ้าหากเดินให้ลึกเข้าไป ๆ ”

คิดดังนั้นแล้ว ก็เดินเข้าไปโดยมิได้มีความหวาดกลัวเลย
เด็กน้อยเดินลึกเข้าไปในป่าจนกระทั่งมาถึงต้นไม้ใหญ่แห่ง
หนึ่งซึ่งมีลูกเต็มต้น เห็นแล้วอดดีใจไม่ได้ เด็กน้อยจึงรีบปีนขึ้น
ไปบนต้น เก็บลูกสุก ๆ กินเสียจนกินไม่เข้า

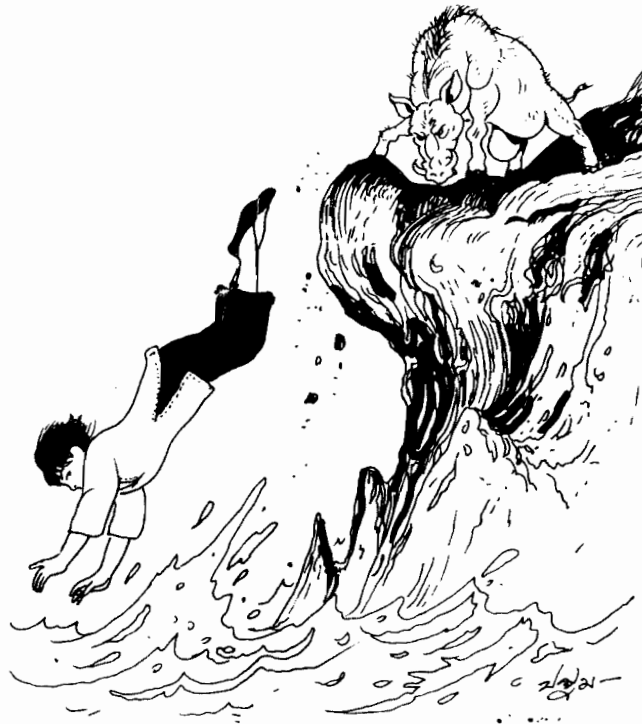
พอกินอิ่มก็รู้สึกง่วงนอน เด็กนั้นก็เลยคิดว่า “นอนเสีย บนต้นไม้เถอะ ผลหมากรากไม้ก็มีอุดม อยากกินเมื่อไรก็เก็บกินได้” เมื่อหาที่นอนได้เหมาะแล้วก็เลยนอนหลับไป ไปตื่นเอาตอนบ่าย เด็กน้อยชะโงกหน้าลงมาดู แลเห็นหมูป่านอนหลับอยู่ใต้ต้นไม้หลายตัว และมีหมูตัวหนึ่งขาวเผือกทั้งตัว ที่ตรงจมูกหมูตัวนั้นมีแหวนวงหนึ่ง ส่องแสงเป็นประกาย วาบวับไปทั่วทั้งป่าอันร่มครึ้มนั้น

เด็กคนนี้ออกจะกล้าหาญจริง ๆ เพราะถ้าไม่เช่นนั้นแล้ว คงจะเดินเข้ามาในป่าจนมานอนหลับบนต้นไม้ในป่าแต่ลำพังเพียงผู้เดียวอย่างนี้ไม่ได้ เมื่อเห็นแหวนวงนั้นเด็กใจกล้าก็คิดว่า “แหวนวงนี้บางทีจะมีประโยชน์แก่เรามากกว่าหมูป่าตัวนั้น ไปฉวยเอามาเป็นของเราดีกว่า”

คิดแล้วก็ค่อย ๆ ไต่ลงมาจากต้นไม้เงียบ ๆ แล้วก็ย่องไปที่หมูเผือกตัวนั้น ฉวยแหวนที่จมูกหมูได้แล้ว ก็วิ่งตื้อจากที่นั้นไปอย่างรวดเร็วที่สุดที่จะเร็วได้ ทันใดนั้นหมูเผือกตกใจตื่นขึ้น จึงส่งเสียงร้อง จนหมูตัวอื่น ๆ พากันตื่นขึ้นหมด เมื่อรู้ว่าอะไรเป็นอะไรแล้ว หมูทั้งหมดก็วิ่งไล่กวาดเด็กไปติด ๆ

เด็กน้อยก็วิ่งไป ๆ อย่างไม่คิดชีวิต แต่ความที่อด ๆ อยาก ๆ ที่ไหนจะมีเรี่ยวแรงวิ่งได้เร็วเท่ากับหมูป่า ขณะที่หมูป่าวิ่งตามมาหวดหวัดจะทันมิทันแหล่ เด็กนั้นตกใจจนสุดขีด จึงตัดสินใจมุ่งหน้าลงทะเล เชื่อว่าพอลงน้ำได้แล้วคงต้องปลอดภัย

เพราะหมูป่าไม่กลัวลงน้ำ และก็นับว่าเด็กนั้นตัดสินใจถูก เพราะพอเขี้ยวหมูป่าจะฉีกมาถูกตัว เด็กน้อยก็กระโจนลงน้ำไปแล้ว และก็นำประหลาดมหัศจรรย์อะไรอย่างนั้น เพราะพอกระโดดลงไปในน้ำ แทนที่ตัวจะจมน้ำกลับยืนตรงอยู่ได้ เหมือนยืนอยู่บนบก เห็นเช่นนั้นเด็กผู้ห้าวหาญก็เลยเดินไปบนคลื่นห่างฝั่งไปทุกที หมูป่าเห็นศัตรูของตนเดินไปบนน้ำอย่างนั้น จนปัญญาจะตามไปพิฆาตฆ่าได้ จึงพากันกลับ เป็นอันไม่ได้แหวนคิน

เด็กน้อยเอาแหวนใส่กระเป๋าแล้วก็เดินเรื่อยไปจนกระทั่ง
มาเจอเรือใบเข้าลำหนึ่ง พวกกลาสีเรือเห็นเข้าอดแปลกใจ
ไม่ได้ ถามว่า

“นี่เจ้าไปเรียนวิชาเดินบนน้ำมาได้ยังไงนะ เจ้าหนู”

“ไม่รู้สิ” เด็กน้อยตอบ “ข้ากระโจนลงไปในน้ำ แล้ว
จึงไม่รู้ ตัวไม่ยักจมน้ำหรอก ข้าก็เลยเดินเรื่อยมาจนถึงนี่แหละ”

“เจ้าเห็นจะมีของวิเศษอะไรสักอย่างหนึ่งละมัง” กลาสี
พูด “เราก็มีกลองวิเศษอยู่ใบหนึ่งนะ ถ้าอยากให้เรา
ตีกลองวิเศษเข้าเท่านั้นเป็นสำเร็จ ถ้าเจ้ามีของวิเศษที่ทำให้
เดินบนน้ำได้ เอามาแลกกับกลองของเราไหมล่ะ”

“ไม่เอาหรอก ที่จริงข้าก็ไม่มีของวิเศษอะไร มีแหวน
อยู่วงเดียวแล้วข้าก็อยากเก็บของข้าไว้”

พอได้ยินว่าเด็กน้อยมีแหวน พวกกลาสีก็ยิ่งอยากได้
พูดว่า

“เจ้ามีแหวนหรือ ขอคุณน้อยเถอะนะ เอ้า เจ้าเอากลอง
ใบนี้ไป” พูดแล้วก็โยนกลองวิเศษลงไปในน้ำ

“ข้าไม่เอาหรอก ถ้าแหวนนี้ช่วยให้ข้าเดินบนน้ำได้ ข้า
ยิ่งต้องเก็บเอาไว้ ไม่เช่นนั้นข้าจะไปไหนได้ละ ข้าไม่มีเรือ
อย่างพวกท่านนี่”

เมื่อเห็นพูดดี ๆ เด็กนั้นไม่ยอมให้แหวนแน่แล้วกลาสี
ทั้งหมดก็พากันขู่เข็ญว่า “เอาแหวนมาให้เรา” แล้วก็พากัน

ปีนจากเรือจะไปแย่งแหวนจากมือเด็ก พอเด็กเห็นกลาสีปีนจากเรือลงมา ก็รีบฉวยกลองใบนั้นไว้แล้วก็วิ่งไปบนน้ำ กลาสีเหล่านั้นจะตามไปอย่างไรก็ไปไม่ทัน เพราะว่ายน้ำที่ไหนจะเร็วเท่าวิ่ง

เด็กนั้นวิ่งไป ๆ ไปเจอเรือเข้าอีกลำหนึ่ง คนในเรือเดาได้ว่าเด็กคงมีของวิเศษถึงได้เดินมาบนน้ำได้ จึงชวนเด็กมาแลกกับของวิเศษของตน คนในเรือบอกว่า พวกตนมีเชือกวิเศษที่มีอำนาจมัดศัตรูได้ แต่เด็กนั้นก็ยังไม่ยอมแลก เมื่อถูกขู่เข็ญก็รีบหนีไปได้เชือกวิเศษเส้นนั้นไปเสียด้วย

เดินต่อไป เด็กนั้นไปเจอเรือเข้าอีกเป็นลำที่สามคนในเรืออวดว่าพวกตนมีเข็มวิเศษ ถ้าปล่อยเข็มนี้ไปเข็มจะไปแทงศัตรูถึงตายได้ คนเหล่านั้นเชื่อว่าเด็กคงต้องมีของวิเศษจึงเดินบนน้ำได้ จึงชวนให้อามาแลกกับเข็มวิเศษ เด็กก็ไม่ยอมแลก ครั้นถูกขู่เข็ญก็วิ่งหนีไปได้เข็มวิเศษไปด้วย ก่อนที่เจ้าของเข็มจะใช้ให้มาทำร้ายตน จึงเป็นอันเด็กน้อยนั้นได้ของวิเศษตั้งหลายอย่าง ทั้งแหวนวิเศษ กลองวิเศษ เชือกวิเศษ และเข็มวิเศษ

เด็กน้อยเดินข้ามทะเลจนกระทั่งมาถึงเมืองใหญ่แห่งหนึ่ง ซึ่งน่าแปลกใจที่ไม่แลเห็นคนตามถนนเลยแม้แต่คนเดียว เมื่อเดินเที่ยวไปรอบ ๆ ไม่เห็นใคร เด็กนั้นเลยคิดเอาเองว่าคงเป็นเมืองร้าง แต่ทันใดนั้นก็มิชยชราคนหนึ่งแอบดูอยู่ตรงหน้าต่าง พอเห็นเด็กมาเที่ยวเดินอยู่ ก็ค่อย ๆ บอกเสียงเบา ๆ ว่า

“เข้ามานี่เถอะ ลูกเอ๊ย เข้ามาเสียข้างในก่อนที่เจ้านกมันจะมาโฉบเอาเจ้าไป”

“นกอะไรกันนะ ที่ตาพุดถึงนะ”

“ก็อ้ายนกยักษ์โง่งล่ะ เจ้าไม่เคยรู้ฤทธิ์มันหรรอกหรือ มันกินคนในเมืองเราไปจนเกือบหมดแล้ว เข้ามาข้างในเถอะ เตียวนกมันจะมาโฉบเอาเจ้าไปกิน”

เด็กน้อยก็ยังยืนอยู่นอกถนน ไม่ยอมเข้าไปข้างใน ชายชราก็เลยเล่าถึงเรื่องนกยักษ์ต่อไปอีกว่า

“เจ้านกยักษ์ตัวนี้นะ ตัวมันใหญ่มากนะ เจ้าหนูพอเที่ยงเป้งละก็มันเป็นมาทุกวันแหละ มาหาคนไปเป็นเหยื่อของมัน นี่ก็จะเที่ยงอยู่แล้ว เตียวมันก็คงจะมาหรรอก เข้ามาข้างในเสียเถอะนะ”

“ไม่เป็นไรหรรอกจะตา ข้าขออุสัถเตียวเถอะว่าจะจัดการปราบเจ้านกยักษ์ตัวนี้ได้อย่างไร” เด็กน้อยนั้นตอบ และเพื่อให้มันนั้นมาเสียเร็ว ๆ เด็กนั้นจึงเอากล่องวิเศษออกมาตีทันใดนั้นเอง ก็มีเสียงกระพือปีกพับ ๆ มาในอากาศ ท้องฟ้ามืดคลุ้มไปทั่ว ไม่ช้าก็ปรากฏร่างนกยักษ์ตัวมหึมาบินโกลั้วเข้ามา พอเห็นเด็กน้อยยืนอยู่ตรงถนน นกยักษ์ก็ถาลงมาทางเลียบเตรียมจะโฉบเอาเด็กไปกิน เด็กนั้นรีบเอาเชือกวิเศษเหวี่ยงขึ้นไปในอากาศ เชือกวิเศษนั้นก็ไปคล้องนกยักษ์นั้นไว้ ฤทธิ์อำนาจของเชือกวิเศษทำให้นกยักษ์สิ้นฤทธิ์ ตกลงมาดินกระแต่ว ๆ อยู่บนดิน

၈၆

เด็กผู้มีวิเศษต่าง ๆ ก็จัดการปล่อยเข้มิเศษออกไป
 ทันทึที่เข้มิเศษก็ตรงไปแทงนกยักษ์นั้น แทงที่เดิยวนกัก็ตาย
 สนิท บรรดาผู้คนในเมืองที่แอบดูอยู่ในบ้าน แลเห็นเหตุการณ์
 โดยตลอดว่า เด็กน้อยจัดการปราบนกยักษ์อย่างไร จนนกยักษ์
 ตกลงมานอนดิ้น และตายไปต่อหน้าต่อตา เห็นเช่นนั้นแล้ว
 ต่างก็พากันออกมาห้อมล้อมเด็กนั้น พร่ำสรรเสริญความ
 เก่งกาจอาญาญของเด็กน้อยไม่ขาดปาก แล้วก็เอาข้าวของ
 เงินทองมาให้เป็นการระลึกนึกถึงบุญคุณ เด็กผู้อดอยากยากจน
 จึงกลับกลายเป็นคนมั่งมีเงินทองขึ้นมา เมื่อได้เดินทางกลับ
 บ้านก็ได้ใช้ของวิเศษที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์แก่ผู้คนในถิ่นที่
 อยู่ของตนต่อไป

★★★★★★★★★★

ไม้เรียววิเศษ

(นิทานชาวเอสโทเนีย)

เล่าเรื่องของวิเศษมามากมายหลายชนิดแล้ว คราวนี้มาถึงไม้เรียววิเศษที่สามารถจะเนรมิตอะไรได้ตามใจเจ้าของ แต่ผู้ที่จะได้ของวิเศษนี้มาครอบครองได้ย่อมต้องมีคุณความดีและความดีของเจ้าของไม้เรียววิเศษนี้ก็คือใจดีมีเมตตาต่อต้นไม้ในป่า ชาวเอสโทเนียยกย่องคุณความดีนี้จึงได้เล่าสืบต่อกันมา อิรินา เซเลชนอวา ได้นำมาแปลและรวบรวมไว้ในนิทานแห่งทะเลแอมเบอร์ (ชาวเอสโทเนียเป็นชาวยุโรปเหนือ ปัจจุบันบ้านเมืองได้ผนวกเข้ากับดินแดนของสหภาพโซเวียต) เรื่องเล่าว่า

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ได้มีชายคนหนึ่งมีอาชีพทางตัดไม้ ในป่า วันหนึ่งได้เข้าป่าเพื่อจะตัดไม้ แต่พอมาถึงต้นเบิร์ช และเหวียงขวานตั้งท่าจะฟัน ก็ต้องหยุดชะงักอยู่เพียงนั้น เพราะได้ยินต้นเบิร์ชพูดได้เหมือนคน ต้นเบิร์ชพูดว่า

“อย่าฆ่าข้าเลย ข้ายังหนุ่มอยู่แล้วก็มีลูกหลานหลายคน ถ้าขาดข้าแล้วลูก ๆ ข้าจะทำอย่างไร”

ไต่ยีนเช่นนั้นชายนั่นก็เกิดสงสารต้นเบีซตัดไม่ลง จึงได้ไปที่ต้นไถ้ก แต่พอดั้งท่าจะพิน ต้นไถ้กที่แลเห็นขวานในมือคนตัดไม้ก็อ้อนวอนออกมาว่า

“อย่าฆ่าข้าเลยนะ ข้ายังไม่โตเต็มที่เลย ลูกไถ้กของข้าก็ยังไม่สุกถ้าต้องมาตายเสียแต่ปานนี้ ที่ไหนจะเกิดต้นไถ้กเล็ก ๆ รอบ ๆ เล้า ท่าน”

คนตัดไม้เกิดสงสารต้นไถ้กจึงได้เร่ไปที่ต้นแอซ แต่พอดันแอซเห็นขวานในมือคนตัดไม้ ที่ท่าท่าจะมาตัดตน ต้นแอซก็อ้อนวอนอย่างน่าสงสารว่า

“อย่าฆ่าข้าเลย เพิ่งเมื่อวานนี้เองที่ข้ากับเจ้าสาวในอนาคตของข้ากำหนดจะแต่งงานกัน ถ้าข้าถูกทำลายโค่นลงแล้วเจ้าสาวของข้าจะทำอย่างไร”

คนตัดไม้ก็สงสารต้นแอซและเห็นใจ จึงได้ตรงไปที่ต้นเมเปิลและพอดั้งท่าจะพินลงไป ต้นเมเปิลก็อ้อนวอนขอร้องว่า

“อย่าฆ่าข้าเลย ลูก ๆ ข้ายังเล็กอยู่ ยังช่วยตัวเองไม่ได้ ถ้าไม่มีข้าก็คงจะตายหมดสิ้น”

คนตัดไม้ไต่ยีนแล้วก็สงสารต้นเมเปิล จึงย้ายไปที่ต้นแอลเดอร์แต่พอดันแอลเดอร์เห็นคนตัดไม้ท่าท่าจะพินก็อ้อนวอนว่า

“อย่าฆ่าข้าเลย ตอนนี้เป็นเวลาที่ข้าจะต้องให้นมแก่หมอดไม้ตัวเล็ก ๆ มากมาย ถ้าข้าถูกพินโค่นลงแล้ว เจ้าหมอดพวกนี้จะทำอย่างไรกัน”

คนตัดไม้สังสารตันแอลเดอร์ก็เลยไปที่ตันสแอสเพน แต่
ตันสแอสเพนก็รำให้ พลังพูดว่า

“อย่าฆ่าข้าเลย ชีวิตของข้าจะมีไว้ทำไม มีไว้เพื่อจะทำ
เสียงซู่ซ่าเมื่อใบของข้าต้องลม จะได้ทำให้พวกโจรตระหนก
ตกใจในเวลาค่าคืน ถ้าข้าถูกฟันโค่นลงแล้วละก็ คนดี ๆ ที่
หากินโดยสุจริตจะเป็นอย่างไร”

คนตัดไม้ส่งสารต้นแอสเพนก็หันไปทางต้นเบิตเซอร์รี (คือเซอร์รี่) เมื่อต้นเบิตเซอร์รีเห็นขวานในมือคนตัดไม้เตรียมจะเหวี่ยงมาที่ตน ก็อ้อนวอนเสียงสั่นว่า

“อย่าฆ่าข้าเลย ข้ากำลังมีดอกบานสะพรั่ง และนกในดิงเกลชอบมาเกาะที่กิ่งข้า ร้องเพลง ถ้าข้าถูกฟันโค่นลงแล้วละก็ นกในดิงเกลก็จะบินหนีไปหมดคงไม่มีใครได้ยินเสียงเพลงของมันอีกต่อไป”

คนตัดไม้ก็ส่งสารต้นเบิตเซอร์รีเช่นต้นไม้อื่น ๆ จึงไปที่ต้นโรวัน ตั้งท่าจะตัด ต้นโรวันก็ร้องขอว่า

“อย่าฆ่าข้าเลย ดอกของข้าเพิ่งจะออก แล้วไม่ช้าก็จะมีลูก บรรดานกจะได้มาอาศัยเก็บกินในฤดูใบไม้ร่วงและฤดูหนาว ถ้าข้าถูกฟันโค่นลงแล้ว นกเหล่านั้นจะอยู่ได้อย่างไร”

คนตัดไม้ก็ส่งสารต้นโรวัน เป็นอันจะตัดต้นนั้นก็ส่งสารตัดต้นนี้ก็ส่งสาร คนตัดไม้ไม่รู้จะทำอย่างไรจึงรำพึงว่า

“เออ ไม่ได้เรื่องเลย เราไม่ใจแข็งพอจะตัดต้นไม้ใหญ่ ใบกว้าง ๆ อย่างนี้ลงได้ ถ้าอย่างนั้นไปลองต้นที่มีลูกรูปกรวย อย่างต้นสนดูบ้างจะดีกว่า”

คิดแล้วก็ตรงไปยังต้นสปรุช แต่ต้นสปรุชที่ตกอกตกใจเมื่อเห็นขวานในมือของคนตัดไม้ ก็ได้อ้อนวอนว่า

“อย่าฆ่าข้าเลย คอยให้ข้าโตและสูงเต็มที่เสียก่อนเถอะ ท่านจะได้เอาไปทำพื้นบ้านได้ ตอนนี้ข้าเพิ่งจะโต และกำลัง

จะโตขึ้นเรื่อย ๆ ผู้คนพากันชื่นชมเมื่อเห็นกิ่งก้านของข้าเขียว
อยู่ตลอดทั้งปี”

คนตัดไม้ส่งสารต้นสปรุชก็หันไปที่ต้นสน พอดันสน
เห็นขวานในมือคนตัดไม้ที่ตั้งท่าจะฟัน ต้นสนก็ร้องไห้โฮออก
มา พลังขอร้องว่า

“อย่าฆ่าข้าเลย ข้ายังเล็กอยู่แต่ก็แข็งแรง และข้าก็เหมือน
ต้นสปรุชนั้นแหละที่ไม่่ว่าใครได้เห็นกิ่งก้านเขียว ๆ ของข้า
แล้วก็อดชื่นชมยินดีไม่ได้ ไม่ว่าจะหนาวร้อนหรือหน้าหนาว
ถ้าข้าถูกฟันโค่นลงละก็ผู้คนจะพากันเศร้าเสียใจนะท่าน”

คนตัดไม้ส่งสารต้นสน จึงไปที่ต้นจูนิเปอร์ และเมื่อตั้ง
ท่าจะฟันต้นจูนิเปอร์ก็ได้วิงวอนอย่างน่าเวทนาว่า

“อย่าฆ่าข้าเลย ในบรรดาต้นไม้ทั้งหลายในป่า ข้าเป็น
ต้นไม้ชนิดเดียวที่ได้ทำคุณประโยชน์ที่สุดทั้งแก่คนและสัตว์
ข้านำโซคลาภมาสู่ทุกชีวิต แล้วก็ช่วยบรรเทาความเจ็บปวด
ร้อยพันอย่างให้แก่ผู้ได้รับทุกขเวทนา ถ้าข้าถูกฟันโค่นลง
แล้ว ผู้ที่เขามาหาข้าเพื่อขอความช่วยเหลือ ไม่ว่าคนว่าสัตว์
จะทำอย่างไรกัน”

ถึงตอนนี้คนตัดไม้ถึงกับต้องทรุดตัวลงนั่งบนเนินเตี้ย ๆ
แล้วก็คิด คิด คิดแล้วก็รำพึงว่า

“ที่จริงก็น่ามหัศจรรย์จริง ๆ ข้าไม่เคยคิดเลยว่า ต้นไม้
จะพูดได้ บัดนี้ข้ารู้แล้วว่า ต้นไม้พูดได้และได้พูดขอร้องข้า

ไม่ให้ฟัน แล้วข้าจะทำอย่างไรดี หัวใจข้าก็ไม่ได้ทำด้วยหิน
จึงจะทนฟังคำขอร้องเหล่านี้ได้โดยไม่หวั่นไหว ข้ายินดีออกไป
จากป่ามือเปล่า แต่ว่าเมียเขาจะว่ากระไรบ้างก็ไม่รู้ เมื่อ
กลับบ้านมือเปล่า”

ทันใดนั้นก็เงยหน้าขึ้น และสิ่งที่เห็นโผล่ออกมาจากพุ่มไม้
ก็คือ ชายชราตัวนิดเดียว มีหนวดสีเทายาว ชายชราสวมเสื้อ
เข้ดทำด้วยเปลือกไม้เบีซ ส่วนเสื้อคลุมทำด้วยเปลือกไม้สปรูช
ชายชราตรงมาที่คนตัดไม้พลางถามว่า

“ทำไมมานั่งเฝ้าอยู่ที่นี่ เกิดเหตุเภทภัยอะไรหรือ”

“จะให้รำเริงอยู่ได้อย่างไรละ ท่านผู้เฒ่า ข้ามาในป่า
ก็เพื่อจะมาตัดไม้เอาไปบ้าน แต่มาถึงบัดนี้ปรากฏว่าข้าทำ
ไม่ได้ เพราะได้มาเห็นสิ่งมหัศจรรย์ที่นี่ สิ่งนั้นคือ ป่านี้มีชีวิต
ต้นไม้ทุกต้นคิด และรู้สึกและพูดได้เหมือนอย่างคน เสียงก็
อย่างเดียวกับคน มันทำให้หัวใจข้าจะแตกสลาย เมื่อต้นไม้
ขอร้องข้าไม่ให้ฟัน ฉะนั้นเป็นไฉนเป็นกันเถอะ ข้าไม่หวั่นแล้ว
ว่าจะเกิดอะไรขึ้น ข้าบังคับใจตัวเองให้ฟันต้นไม้เหล่านั้นไม่ได้เลย”

ชายชราตัวเล็กมองดูชายตัดไม้อย่างอบอุ่นใจ แล้วกล่าวว่า

“ขอขอบใจที่ท่านไม่ได้อุดหนุนยอมฟังเสียงขอร้องของ
ลูก ๆ ข้า จนจะทำให้เลือดตกยางออก ข้ารู้สึกขอบคุณท่าน
จริง ๆ และขอตอบแทนบุญคุณที่ท่านใจดีมีเมตตา นับแต่บัดนี้

เบนตันไป ท่านจะมีโชคมีลาภมหาศาล ท่านจะไม่ต้องมาเที่ยวหาฟันหาไม้หรือหาอะไร ๆ ครอบครัวยของท่านก็จะเป็นเช่นนั้นด้วย แต่ก็อย่าให้มีใครละโมภโลภมากเกินไปด้วย ถ้าหากไม่อยากให้เรื่องดี ๆ บังเกิดผลกลายเป็นเรื่องร้าย ๆ ละก็ เอาไม้เรียวทองนี้ไป แต่ต้องรักษาไว้ให้ดี ให้เสมือนแก้วตาที่เดียวนะ”

แล้วชายชรา就送ไม้เรียวทองยาวหลายนิ้ว มีขนาดไม่ใหญ่กว่าไม้ถักนิตตั้งสักเท่าใดนักให้แก่ชายตัดไม้ ต่อจากนั้นก็อธิบายว่า

“ถ้าท่านอยากจะสร้างบ้าน อยากตั้งฉางข้าวหรือคอกวัวละก็จงมาที่จอมปลวกนี้เถียวนะ เอาไม้เรียวทองโบกไปมาเหนือจอมปลวก ๓ ครั้ง ระวางอย่าให้ไปโดนจอมปลวก ทลายลงละ บอกปลวกให้สร้างให้ท่านตามแต่ท่านจะต้องการ พอรุ่งเช้าก็จะเสร็จเรียบร้อย ถ้าเมื่อใดท่านหิวท่านก็บอกหม้อหุงต้มของท่านให้หุงต้มอะไรก็ได้ที่ท่านคิดอยากจะกิน แล้วก็จะได้ตามต้องการทุกอย่าง ถ้าอยากได้น้ำผึ้ง ก็เอาไม้เรียวทองนี้โบกไปมาเหนือรังผึ้งแล้วรวงผึ้งที่มีน้ำผึ้งเต็มก็จะมาอยู่บนโต๊ะอาหารของท่าน หรือถ้าอยากจะได้น้ำหวานจากต้นเมเปิลหรือต้นเบิช ก็เอาไม้เรียวทองไปโบกที่ต้นเบิชหรือต้นเมเปิล แล้วก็จะได้ตามต้องการ ต้นแอลเดอร์จะให้ น้ำมันและต้นจูนิเปอร์จะทำให้ท่านแข็งแรงสมบูรณ์ แล้วต่อไปนี้ท่านไม่ต้องไปตกปลาล่าสัตว์ เพราะหม้อหุงต้มของท่านจะ

บันดาลให้มีเนื้อปลามากน้อยตามแต่ท่านจะขอ ท่านเพียงแต่บอกไปเท่านั้น ทีนี้ถ้าท่านต้องการผ้าไหมผ้าด้ายยาวสั้นตามต้องการ แมงมุมก็จะมาชักใยทอให้ทั้งหมดนี้หรืออาจจะมากยิ่งขึ้นเป็นสิ่งที่ท่านจะได้เป็นการตอบแทนในการที่ท่านวันไม่ประหารลูก ๆ ของข้า ข้าเป็นพ่อของต้นไม้ในป่านี้ ข้าปกครองต้นไม้ทั้งหมดตลอดจนสัตว์ป่าในป่าอีกด้วย”

เมื่อรำลាក់แล้ว ชายชราก็หายวับไป เป็นอันว่าคนตัดไม้กลับบ้านมือเปล่า เมียชีโมโหอารมณ์ร้ายเห็นผัวกลับบ้านมือเปล่าเช่นนั้น ก็ถลันออกมาที่ลานบ้านด้วยบันดาลโทสะ พลองร้องถามผัวว่า

“ไหนละฟันที่ข้าให้ไปตัด”

“ก็อยู่ในป่าตรงที่ข้าจะปล่อยให้มันโดนะซี” ผัวตอบเสียงเรียบ ๆ ซึ่งยิ่งทำให้เมียโกรธหนักขึ้น ถึงกับร้องลั่นว่า

“แหม มันน่าจะเอากิ่งเบีชมมาสักกำ มาโบยเจ้าคนซีเกียจชอบเที่ยวเตร่เถลไถลนี้สักหน่อย”

ได้ยินเช่นนั้น คนตัดไม้ก็แอบเอาไม้เรียวทองออกมาโบกโดยเมียไม่แลเห็น แล้วพูดเบา ๆ ว่า

“ขอให้เมียข้าเถอะที่ถูกโบยไม่ใช่ข้า”

พอขาดคำ เมียก็วิ่งรอบ ๆ ลานบ้าน ปากก็ร้องลั่นว่า

“อย่านะ อย่านะ มันเจ็บนะ อย่า โธ่ อย่า”

แล้วก็เอามือปิดป้องเป็นพัลวันให้พ้นจากกิ่งไม้ที่ฟาดไปมา ในที่สุดเมื่อเห็นว่าได้ลงโทษเมียพอสมควรแล้ว ก็บอก

ให้ไม้เรียวหยุด คราวนี้คนตัดไม้รู้แล้วว่าควรจะขอบคุณเจ้าป่า
บิดาแห่งต้นไม้ทั้งป่านั้นมากน้อยเพียงไร แล้วก็อดดีใจไม่ได้
ที่ตนสามารถปราบเมื่อยผู้จัดจ้านของตนให้รู้จักพึงเหตุผลเสีย
บ้าง เมื่อตนต้องการ

วันเดียวกันนั่นเอง คนตัดไม้อยากจะลองอิทธิฤทธิ์ของ
ไม้เรียวทงที่มีเหนือปลวกดูบ้าง ฉางข้าวเดิมที่มีอยู่ก็พังเค
ไปเสียแล้ว กำลังอยากจะไ้ใหม่เต็มที ดังนั้นคนตัดไม้จึงเข้า
ไปในป่าหาจอมปลวก พบแล้วก็โบกไม้เรียวทง ๓ ครั้งเหนือ
จอมปลวกนั้น พลังพูดว่า

“สร้างฉางข้าวให้ข้าใหม่ที่เถาะปลวก หลังเก่ามันพัง
ไปแล้ว”

พอรุ่งเช้าออกมาจากบ้านก็แลเห็นเลย นั่นไง ฉางข้าวใหม่เอี่ยมสร้างอยู่ในลานบ้าน นับแต่วันนั้นมา ไม่มีใครในบ้านในเมืองมีความสุขเกินไปกว่าคนตัดไม้เลย อาหารการกินไม่ต้องห่วง อยากกินอะไรหม้อหุงต้มนั้นก็จัดทำให้แล้วเอามาเสิร์ฟให้เสร็จที่โต๊ะอาหาร สิ่งที่คุณตัดไม้กับเมียจะต้องทำมืออยู่อย่างเดียวคือกิน แล้วก็ไม่ต้องห่วงอะไรในโลก เสื้อผ้าก็มีแมงมุมชักใยทอให้ นาก็มีตัวตุ่นมาไล่ให้ ปลวกก็หว่านข้าวแล้วเก็บเกี่ยวให้ด้วยเมื่อถึงเวลา และถ้าเมียเกิดโมโหโกรธาขึ้นมา ไม้เรียวทองอันแสนวิเศษนี้จะจะไปช่วยทำให้อารมณ์เป็นปกติ

คนตัดไม้อยู่มาได้จนถึงวัยชราและไม่เคยประสบความทุกข์ยากใด ๆ เลย ทั้งนี้เพราะคนตัดไม้ไม่เคยขออะไรที่ไม่เรียวทองไม่อาจจะบันดาลให้ได้ ก่อนจะตายได้มอบไม้เรียวทองนี้ให้ไว้แก่ลูก ๆ ทั้งได้บอกทุกอย่างตามที่บิดาแห่งต้นไม้ในป่าบอกมา แล้วก็ไม่มีสิ่งเตือนให้ระวังว่า อย่าขออะไรที่เป็นไปไม่ได้ พวกลูก ๆ ปฏิบัติตาม ก็ได้มีชีวิตอย่างเป็นสุขเช่นเดียวกับพ่อของตน

ต่อมาภายหลังไม้เรียวทองไปตกอยู่ในมือคนที่ไม่มีเหตุผล ไม่ค่อยได้นึกถึงคำสั่งของบรรพบุรุษ จึงได้ขอสิ่งที่ไม้เรียว

ทองทำไม่ได้ แต่ถึงกระนั้นก็ยังไม่เกินขอบเขตปกติวิสัย จึงยังไม่มีเหตุร้ายอะไรเกิดขึ้น แต่อยู่มาวันหนึ่งมีคนโศกเขลาคนหนึ่ง ขอให้พระอาทิตย์ลงมาที่ตัวมาช่วยทำให้หลังตนอุ่น ไม่เรียวทองก็ทำหน้าที่เท่าที่จะทำได้ แต่แทนที่พระอาทิตย์จะลงมาเอง ซึ่งเป็นไปไม่ได้ ก็กลับส่งรัศมีเจ็ดจ้าร้อนแรงจนกระทั่งเผาผลาญตัวชายคนนั้น บ้านเรือนตลอดจนนางข้าวใหม่เป็นจุณ เป็นถ้ำถ่านจนไม่มีร่องรอยเหลือ ไม่เรียวทองเองก็ละลายหายไปในปีไฟ (หรืออาจจะหายไปไม่ได้อยู่ในกองไฟ ก็เป็นไปได้) เหลือแต่ต้นไม้เท่านั้นที่ยังมีให้แลเห็น แต่แสงอันร้อนแรงของพระอาทิตย์ก็ได้ทำให้ต้นไม้เหล่านั้นต้นต้นตกใจจนพูดอะไรไม่ออก แล้วก็เลยมหมดความสามารถที่จะใช้สิ้น กลายเป็นพูดไม่ได้ดังที่เห็นอยู่ทุกวันนี้

หมายเหตุ ชื่อต้นไม้หลายชื่อไม่สู้จะคุ้นหูจึงขอล่าวถึงย่อ ๆ พอเป็นเค้าคือต้นแอชเป็นต้นไม้จำพวกเดียวกับโอลีฟ ต้นเบิชมีหลายชนิด บางชนิดใช้เปลือกทำสิ่งของต่าง ๆ เช่น ตะกร้า เสื้อผ้า บางชนิดใช้ทำเฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ กิ่งหรือแขนงไม้เบิชใช้สำหรับโบยตี ต้นแอลเดอร์เป็นไม้จำพวกเบิชขึ้นในท้องที่ชื้น เปลือกใช้ย้อมผ้าและฟอกหนัง ต้นแมเบิล มีหลายชนิดบางชนิดใช้ทำพื้นบ้าน บางชนิดมีน้ำหวานใช้ทำน้ำตาล ต้นแอสเพน ใบคล้ายใบโพธิ์ เวลาถูกลมเบา ๆ ก็ยังไหว ต้นโรวัน เป็นไม้จำพวกกุหลาบ มีลูกเป็นพวงสีแดง ต้นสปรูซ เป็นต้นไม้จำพวกสน มีหลายชนิด บางชนิดปลูกเป็นไม้ประดับ เพราะเป็นต้นไม้สวยใบสีเขียวอมฟ้า ต้นจูนิเปอร์ เป็นต้นไม้ไม่ผลัดใบ เขียวตลอดทั้งปีอย่างต้นสนลูกใช้ผสมเหล้าเย็น

ภูเขาสีคราม

(นิทานยุโรป)

ไม่ว่าจะเป็นนิทานยุโรปหรือเอเชีย ต่างก็มีเรื่องถูกสาป
แก้คำสาปด้วยประการต่าง ๆ ทั้งยังมีเรื่องตามหานาง ซึ่งบาง
ตอนก็คล้ายคลึงกับเรื่องมโนห์รา ดังปรากฏในเรื่องนี้ที่แอนดรูว์
ได้เล่าไว้ต่อไปนี้

ครั้งหนึ่งมีทหาร ๓ คน คนหนึ่งเป็นชาวสก๊อต อีกคนหนึ่งเป็นชาวอังกฤษและคนที่ ๓ เป็นชาวไอริชต่างเป็นทหารอยู่ในกรมกองเดียวกันและอยู่ต่อมาคนทั้งสามต่างก็ติดหนี้ทหารอย่างเดียวกัน ครั้นได้โอกาสในวันหนึ่ง ทหารทั้ง ๓ คนก็ได้หนีเข้าไปในป่า และเดินป่าอยู่ ๒ วัน เต็ม ๆ โดยไม่มีอาหารอะไรตกถึงท้องเลย ทั้งยังไม่ได้พบบ้านช่องเลยสักหลังเดียว ตกกลางคืนต้องปีนขึ้นไปนอนบนต้นไม้เพื่อให้พ้นจากสัตว์ร้าย

เช้าวันหนึ่งชาวสก๊อตมองไปจากยอดไม้แลเห็นปราสาทหลังหนึ่งอยู่ไกลลิบ ๆ เห็นเช่นนั้นชาวสก๊อตไม่ยอมบอกเล่าให้เพื่อนรู้ รีบออกเดินมุ่งหน้าไปที่นั่น แต่เมื่อถึงที่นั่นแล้วทหารสก๊อตก็อดผิดหวังไม่ได้ที่ไม่แลเห็นอะไรนอกจากประตูปิดอยู่ ควันไฟจากปล่องไฟก็ไม่เห็นมี ฉะนั้นเห็นที่จะต้องตายเสียแน่แล้ว คิดดังนั้นแล้ว ทหารสก๊อตก็เลยนอนลงข้างกำแพง ทันใดนั้นมีเสียงใครเปิดหน้าต่างอยู่เบื้องบน มีผู้หญิงสาวสวยที่สุดที่ทหารสก๊อตเคยพบเห็นมา ได้ชะโงกหน้ามาดู ทหารสก๊อตจึงโอดครวญขึ้นว่า “เป็นโชคของข้าเหลือเกินที่บันดาลให้ข้าได้มาพบนาง ข้าหิวอาหารจะตายอยู่แล้ว”

“เข้ามาข้างในก่อนซิ” หญิงสาวตอบ “ในนี้มีทั้งนั้นแหละ”

แล้วนางก็เปิดประตูให้ทหารสก๊อตเข้ามาในห้องใหญ่ที่มีคนนอนกันอยู่เต็ม นางจัดหาอาหารมาให้กิน แล้วก็ชี้ให้ไปนอนในห้องอีกห้องหนึ่ง ทหารสก๊อตนอนบนเตียงแล้วก็หลับไป

ขณะนั้นชาวอังกฤษก็ได้ปีนต้นไม้ต้นเดียวกันนั้น และก็ได้เห็นปราสาทแห่งเดียวกับที่ทหารสก๊อตแลเห็น แล้วก็มุ่งหน้าตรงไปยังปราสาทนั้นโดยไม่ยอมบอกให้ทหารไอริชรู้ และก็ได้ประสพเคราะห์กรรมอย่างเดียวกับทหารสก๊อต ส่วนทหารไอริชที่เหลืออยู่เพียงคนเดียวอดเศร้าใจและเป็นทุกข์ไม่ได้ เมื่อตกกลางคืนก็ได้ปีนขึ้นไปนอนบนต้นไม้ต้นนั้น ครั้นรุ่งเช้าก็ได้แลเห็นปราสาทที่สหายทั้งสองแลเห็น เมื่อเห็นแล้วก็รีบมุ่งหน้าไปยังปราสาทที่เห็น เมื่อหญิงสาวเปิดหน้าต่างโผล่ออกมาดู ทหารไอริชได้ขออาหารกิน หญิงสาวได้เชื่อเชิญอย่างเต็มใจและมีน้ำใจดีให้ทหารไอริชเข้ามาข้างใน แล้วก็จัดหาให้กินทั้งอาหารกับเครื่องดื่มอย่างดีชนิดที่ทหารไอริชไม่เคยเห็นมาก่อน ในห้องนั้นมีเตียงนอน และมีสิ่งน่าอัศจรรย์มากมายจนทหารไอริชลืมหิว เมื่อหญิงสาวถามว่าจะต้องการอะไรอีก ทหารไอริชตอบว่า “อยากจะรู้ว่านางเป็นใครมาจากไหน เหตุใดจึงมาอยู่ที่นี่ ถ้านางไม่ตอบให้ทราบ ข้าเป็นไมื่อยอมกินยอมดื่มอะไรทั้งสิ้น”

“บอกก็ได้” หญิงสาวตอบ “ข้าเป็นเจ้าหญิงที่ถูกสาป พระราชบิดาของข้าสัญญาว่า ผู้ใดก็ตามที่สามารถทำให้

ข้าพ้นคำสาปนี้ได้ พระองค์จะทรงยกอาณาจักรให้หนึ่งในสามในขณะที่พระองค์ยังดำรงพระชนม์ชีพอยู่ และจะทรงยกให้ครอบครองทั้งหมด เมื่อพระองค์สวรรคตแล้ว และพระองค์จะประทานข้าให้เสกสมรสด้วย และตั้งแต่ข้าได้พบผู้ชายมาก็มีท่านคนเดียวที่แหละที่ถามเรื่องราวเกี่ยวกับตัวข้า ข้าอยู่ที่นี้มา ๑๖ ปีแล้วไม่เคยถูกใครถามเลย เพราะฉะนั้นคนเหล่านั้นจึงได้แต่นอนหลับกลิ้งอยู่นั่นอย่างงัวเงีย”

“ถ้าอย่างนั้นโปรดบอกมาซิว่าเจ้าหญิงต้องคำสาปอะไร และจะพ้นคำสาปได้อย่างไร”

“มีห้องเล็ก ๆ อยู่ห้องหนึ่งตรงนั้น” เจ้าหญิงตรัส “ถ้า ข้าได้ใครเข้าไปอยู่ในห้องนั้นตั้งแต่ ๑๐ นาฬิกาไปจนถึงเที่ยงคืนได้ตลอดทั้งสามวันละก็ ข้าเป็นพ้นคำสาป”

“ข้าพระองค์เป็นคนที่จะมาช่วยเจ้าหญิง เพราะฉะนั้น ข้าพระองค์จะทำตามนั้น”

เจ้าหญิงจึงทรงพาทหารไอริชไปยังห้องนั้น และประทานครองยาสูบกับยาสูบให้ อยู่ในห้องนั้นไม่นานก็ได้ยินเสียงเคาะประตู ทั้งมีเสียงร้องบอกให้เปิดประตู แต่ชาวไอริชตอบไปว่า “ไม่เปิด” แต่ไม่ช้าประตูนั้นก็เปิดได้เอง และมีร่างบุคคลภายนอกตามเข้ามาด้วย ร่างเหล่านั้นได้ด้อยเตะทหารไอริช ล้มลุกคลุกคลาน ทั้งยังกดเข่าลงบนร่างทหารไอริช เหตุการณ์เป็นไปอย่างนั้นจนกระทั่งเที่ยงคืน ครั้นถึงเวลาไก่ขันร่างเหล่านั้นได้หายไปหมด พอรุ่งเช้าเมื่อเจ้าหญิงเสด็จมาดู จึงทอดพระเนตรเห็นทหารไอริชนอนแผ่เหยียดยาวอยู่บนพื้นในห้องนั้น พูดยอะไรไม่ออกสักคำ เจ้าหญิงจึงทรงนำขวดออกมา แล้วเทสิ่งที่อยู่ในขวดมาทาตัวทหารไอริชตั้งแต่หัวถึงเท้าทหารไอริชก็เลยหายเป็นปกติ

ครั้นถึงคืนที่สอง ทหารไอริชชักไม่เต็มใจจะอยู่ในห้องนั้นอีก แต่เจ้าหญิงทรงอ้อนวอนขอให้อยู่ต่อไปอีกคืนหนึ่ง ซึ่ง

อาจไม่ร้ายเท่าเมื่อคืนก็เป็นได้ ทหารไอริชก็จำต้องยอมอยู่ และร่างทั้งสามก็ได้มาเคาะประตูอย่างเดิม เมื่อไม่เปิด ประตู ก็เปิดได้เอง และร่างทั้งสามก็ได้จับร่างของทหารไอริชโยน ขึ้นไปบนเพดาน เมื่อร่างทหารไอริชหล่นลงมาก็กระโดดย่ำ บนตัวของทหารไอริช จนกระทั่งไก่ขันจึงได้หายไปหมด พอรุ่งสาง เจ้าหญิงเสด็จมาทอดพระเนตรทหารไอริช และก็ ปรากฏว่ายังไม่ตาย จึงได้นำขวदनนั้นมาจ่อจมูก ไม่ช้าก็ฟื้น คื่นสติได้ดังเดิม และคำแรกที่ทหารไอริชพูดออกมาคือ “ตัว ข้าเองช่างโง่เง่าที่ยอมมาถูกประหาร บัดนี้ข้าตกใจแล้วว่า จะต้องไป ไม่ยอมอยู่ต่อไปอีก” เจ้าหญิงก็ทรงอ้อนวอน ขอให้อยู่ต่อไปอีกคืนหนึ่งเถิด เป็นคืนสุดท้ายที่จะทำให้พระองค์ พ้นคำสาป “นอกจากนี้” เจ้าหญิงตรัส “ยาในขวदनนี้ยังช่วยให้ท่านเป็นปกติขึ้นมาได้ ถ้าหากเกิดอะไรขึ้นล่ะก็” ทหาร ไอริชก็จำต้องยอมอยู่ต่อไปและเหตุการณ์ก็ได้เกิดขึ้นเช่น เดียวกับคืนก่อน ๆ ครั้นเช้าขึ้นเมื่อเจ้าหญิงเสด็จมาจึงทอด พระเนตรเห็นทหารไอริชนอนแน่นิ่งไม่ผิคนตาย เจ้าหญิง จึงทรงจับชีพจร เห็นว่าเต้นอ่อนจนแทบจะหยุดเต้น เจ้าหญิง รีบเทสิ่งที่อยู่ในขวดลงไปบนร่างทหารไอริช ไม่นานก็ลุก ขึ้นได้ มีอาการปกติดังเดิม เป็นอันว่างานเสร็จสิ้นลงแล้ว และเจ้าหญิงก็ได้พ้นคำสาป

ทันใดนั้นเจ้าหญิงก็ตรัสแก่ชาวไอริชว่า “ข้าจะต้องไป ก่อนละนะอีก ๒-๓ วันจึงจะกลับมา” แล้วก็ทรงขั้บรถเทียม

ม้าสีเทา ๔ ตัวเตรียมจะออกไป ทหารไอริชจึงได้ทูลว่า “ที่ข้าอุตส่าห์ทนลำบากมาตั้ง ๓ คืนก็เพื่อจะต้องจากกับเจ้าหญิงอย่างนี้เองแหละหรือ” แต่ในพริบตาเดียวเจ้าหญิงก็ทรงหายวับไป ทหารไอริชเลยไม่รู้จะจัดการกับตัวเองอย่างไรแต่ก็ยังมีไม่เรียวเล็ก ๆ อันหนึ่งซึ่งเจ้าหญิงประทานไว้ให้ ทั้งตรัสว่าจะใช้ไม่เรียวนั้นไปปลุกคนที่นอนหลับอยู่ทั้งหมดอย่างไรก็ได้ บางคนหลับมาตั้ง ๑๖ ปีแล้ว แต่ยังไม่ทันจะได้ทำอะไร ก็ปรากฏมีเด็กหนุ่มผมสีทองเข้ามาในห้อง ทหารไอริชถามว่า “มาจากไหนนี่ พ่อหนุ่ม” “มาจัดอาหารให้ท่านไงเล่า” เด็กหนุ่มตอบ เมื่อถามว่าใครใช้ให้ทำ ก็ตอบว่า “เจ้าหญิงนายข้านั้นแหละ”

เด็กหนุ่มบอกทหารไอริชว่าเจ้าหญิงทรงสั่งให้ทหารไอริชเตรียมตัวไว้ให้พร้อมตอน ๙ นาฬิกา พระองค์ จะเสด็จกลับมาตามสัญญา ทหารไอริชดีใจเป็นอย่างยิ่ง ครั้นเช้าวันรุ่งขึ้นใกล้ถึงเวลาก็ได้ออกไปคอยในสวน ปรากฏว่าเด็กหนุ่มนั้นควักเข็มหมุดออกมาจากกระเป่า แล้วกลัดไว้ที่หลังเสื้อทหารไอริชโดยเจ้าของตัวไม่รู้สีก และด้วยเหตุนี้ก็ได้ทำให้ทหารไอริชหลับผล็อยไป ครั้นเมื่อเจ้าหญิงทรงขับรถเสด็จมาถึงและตรัสถามถึงทหารไอริชว่าเสร็จแล้วหรือยัง เด็กหนุ่มตอบว่า ยังไม่ตื่น เจ้าหญิงไม่พอพระทัย จึงตรัสสั่งเด็กหนุ่มว่า

“บอกเขานะว่า พรุ่งนี้ถ้าไม่ตื่นมาพบข้าตามเวลาละก็จะไม่ได้เห็นข้าอีกตลอดชีวิต”

เมื่อเจ้าหญิงเสด็จไปแล้ว เด็กหนุ่มจึงดึงเข็มหมุดออก ทหารไอริชก็ตื่นขึ้นทันที พอลืมตาตื่น ทหารไอริชถามเด็กหนุ่มนั้นว่า “เห็นเจ้าหญิงไหม” เด็กหนุ่มก็บอกตามที่เจ้าหญิงทรงสั่งไว้ ทหารไอริชเสียใจที่ไม่ได้พบเจ้าหญิง ทั้งยังไม่เข้าใจเลยว่าทำไมตัวเองถึงได้หลับตอนเจ้าหญิงเสด็จมา ค็นวันนั้นจึงตั้งใจเข้า นอนแต่หัวค่ำจะได้ตื่นนอนแต่หัวเช้าแต่พอใกล้จะถึง ๙ นาฬิกา เด็กหนุ่มก็เอาเข็มหมุดกลัดไว้ที่หลังเสื้อทหารไอริชอีก และก็ได้ทำให้ทหารไอริชหลับสนิทอย่างวันก่อน ดังนั้นเมื่อเจ้าหญิงเสด็จมาถึงจึงไม่ได้พบ เจ้าหญิงทรงเสียพระทัยและตรัสสั่งเด็กหนุ่มว่า

“เสียใจแทนเขาจริง บอกเขาด้วยนะว่า เขาจะไม่ได้พบข้าอีก เอ้าเอาดาบนี้ให้เขา มีชื่อข้าพร้อมทั้งคำอวยพรอยู่บนดาบนี้ด้วย”

เมื่อเจ้าหญิงเสด็จไปแล้ว ทหารไอริชก็ตื่นขึ้น เพราะเด็กหนุ่มดึงเข็มหมุดออก และก็ได้รับคำบอกเล่าจากเด็กหนุ่มว่าเจ้าหญิงเสด็จไปแล้วพร้อมทั้งประทานดาบไว้ให้ ทหารไอริชเสียใจจนแทบจะเอาดาบนั้นฟันเด็กหนุ่มเข้าให้ แต่ยังไม่ทันจะได้ทำ เพียงแต่เหลียวหลังไปดูก็แลไม่เห็นเด็กหนุ่มนั้นเสียแล้ว

เมื่ออยู่ตามลำพัง ทหารไอรชก็คิดจะเข้าไปในห้องที่มีคนเป็นอันมากนอนหลับอยู่ ทั้งนี้รวมทั้งสหายทั้งสองของตนด้วย คิดดังนั้นแล้ว ทหารไอรชจึงเข้าไปในห้องและทำตามคำเจ้าหญิงที่ตรัสว่าเพียงแต่ใช้ไม้เรียวที่ประทานให้แตะร่างคนที่นอนหลับ คนเหล่านั้นก็จะตื่นขึ้น ทหารไอรชใช้ไม้เรียวแตะร่างสหายทั้งสองก่อน ทันใดนั้นคนทั้งสองก็ตกใจตื่นลุกขึ้น เมื่อรู้เรื่องราวโดยตลอดแล้วก็เตรียมตัวออกจากปราสาทก่อนที่คนทั้งสองจะออกจากปราสาทไป ทหารไอรชก็ได้มอบเงินทองให้ ให้มากที่สุดที่จะนำไปได้ ต่อจากนั้นก็ได้ไปเที่ยวปลุกคนอื่น ๆ ด้วยไม้เรียววิเศษนั้นตลอดทั้งวัน จนกระทั่งประตูทั้งสองของปราสาทคลาคล่ำไปด้วยผู้คนที่ยืนจากหลับเพราะถูกสาป

การสูญเสียเจ้าหญิงไป ทำให้ทหารไอรชปวดร้าวหัวใจตลอดทั้งวันทั้งคืน ในที่สุดทหารไอรชก็มาคิดว่า ป่วยการทุกข์โศกอยู่ในปราสาทนี้แต่ผู้เดียว ออกเดินทางไปสืบหาดูดีกว่า เผื่อจะพบผู้ใดที่อาจจะบอกเรื่องราวเกี่ยวกับเจ้าหญิงได้บ้างดังนั้นทหารไอรชจึงได้ไปเลือกม้าฝีเท้าดีที่สุดในคอกและนำดาบที่เจ้าหญิงประทานไว้ให้มาดู เมื่อถอดดาบออก

จากฝัก ก็แลเห็นเขียนไว้ว่า “ท่านจะพบข้าได้ในภูเขาสิคราม” ข้อความนี้ทำให้ทหารไอริชค่อยใจขึ้นขึ้น จึงได้ออกเดินทางด้วยความหวังว่า คงจะได้พบใครสักคนที่บอกได้ว่า ภูเขาสิครามอยู่ที่ไหน

ครั้นเดินทางมาไกล ในที่สุดก็ได้แลเห็นแสงไฟ ทหารไอริชเดินตรงไปที่นั่นก็ได้เห็นมีบ้านเล็ก ๆ หลังหนึ่ง มีชายชราคนหนึ่งถามทหารไอริชว่า มาจากไหนและมาทำไมถึงที่นั่น เพราะตนอยู่ที่บ้านนี้มาตั้ง ๓๐๐ ปีแล้วยังไม่เคยเห็นผู้คนมาทางนั้นเลยสักคน ทหารไอริชตอบว่า

“ข้าเดินทางมาตั้ง ๓ ปีแล้วเพื่อจะหาใครสักคนที่จะบอกให้ได้ว่า ภูเขาสิครามอยู่ที่ไหน”

“ถ้าอย่างนั้นเข้ามาในที่” ชายชราชวน “มาค้างกับข้าสักคืน ข้ามีหนังสือประวัติศาสตร์ของโลก อาจจะมีชื่อภูเขาสิครามระบุไว้ในนั้นก็เป็นที่”

ทหารไอริชก็ยินดีทำตาม แต่เข้ขึ้นชายชราลับบอก ว่า ตนไม่ได้นอนทั้งคืน เฝ้าแต่เปิดหาชื่อภูเขาสิครามในหนังสือดังกล่าว แต่ปรากฏว่าไม่มีเลย ชายชราพูดต่อไปว่า

“แต่ข้าจะบอกอะไรพ่อหนุ่มสักอย่างนะ คือข้ามีพี่ชายคนหนึ่งอยู่ห่างจากที่นี่ไป ๕๐๐ ไมล์ เชื่อว่าอย่างไรเสียต้องรู้แน่”

ชายหนุ่มกล่าวว่า ตนเองเห็นจะเดินทางไปเองไม่ไหวแน่ตั้ง ๔๐๐ ไมล์ ทั้งนี้เพราะม้าอ่อนเพลียเต็มที่แล้ว ชายชราจึงบอกว่า “ไม่เป็นไร ข้าจะเป่านกหวีดแล้วเจ้าจะได้ไปอยู่ที่บ้านพี่ชายของข้าก่อนคำ” แล้วชายชราก็ทำตามนั้น ทหารไอริชไม่รู้ว่าตนเองอยู่ที่ไหนไปข้างไหน จนกระทั่งได้มาอยู่ที่หน้าประตูบ้านชายชราอีกคนหนึ่ง และก็ถูกถามอย่างเดียวกันคืออยู่ที่ไหน กำลังจะไปไหน มาทำไมที่นั่น ชายชรากล่าวว่าตนอยู่ที่นั่นมา ๓๐๐ ปีแล้วยังไม่พบใครผ่านมาทางนั้นสักคนทหารไอริชก็บอกความประสงค์ให้ฟังว่า

“ข้ามาเที่ยวสืบเสาะหาดูว่าจะมีใครบ้างที่บอกได้ว่าภูเขาสิครามอยู่ที่ไหน”

“ถ้าอย่างนั้น ค้างอยู่กับข้าสักคืนหนึ่ง” ชายชราชวน “ข้ามีหนังสือประวัติศาสตร์ของโลก ถ้าหากมีชื่อนี้อยู่ในโลก ข้าคงบอกพ่อหนุ่มได้ก่อนตะวันขึ้น”

ทหารไอริชก็ค้างคืนที่บ้านชายชรา นั้น แต่พอเช้าขึ้นก็ปรากฏว่าชายชราหาชื่อนี้ไม่พบในหนังสือเล่มนั้น แต่ได้แนะนำต่อไปหาพี่ชายของตนอีกคนหนึ่ง ซึ่งอยู่ห่างไป ๔๐๐ ไมล์ เมื่อชายหนุ่มบอกว่าตนไปไกลเช่นนั้นไม่ไหว ชายชรา ก็เป่านกหวีด ทำให้ทหารไอริชมาอยู่ที่บ้านของพี่ชายชายชราได้ก่อนคำ ชายชรา ก็บอกว่าตนเองไม่แลเห็นคนมา ๓๐๐ ปีแล้ว จึงออกแปลกใจที่แลเห็นคนผ่านมา แล้วถามต่อไปว่าจะไปไหน

“ไปภูเขาสีคราม” ทหารไอริชตอบ

“ภูเขาสีครามหรือ ข้าไม่เคยได้ยินมาก่อนเลย แต่ข้าเป็นเจ้าแห่งนกทั้งหลายในโลกนี้ เพียงแต่ข้าเป่านกหวีด นกทุกตัวจะต้องมาหาข้า บางทีจะมีทางรู้เรื่องภูเขาสีครามว่าอยู่ที่ไหนได้บ้างละมัง”

พูดแล้วก็เป่านกหวีดและบรรดานกทั้งหลายก็พากันมาชุมนุมอยู่ที่บ้านชายชรา นั้น ชายชราถามนกทุกตัวแล้ว ไม่มีนกตัวใดเลยที่มาจากภูเขาสีคราม แต่ว่าในขณะนั้นยังขาดนกอินทรีอยู่ตัวหนึ่ง ชายชราไม่ทราบ ว่าเหตุใดเรียกแล้วจึงยังไม่มา แต่ไม่ช้าทั้งชายชราและทหารไอริชก็แลเห็นอะไรอย่างหนึ่งบดบังท้องฟ้ามืดมิด สิ่งนั้นเคลื่อนใกล้เข้ามา ๑ ยิ่งใกล้เข้ามา สิ่งนั้นก็ใหญ่ขึ้น ๑ และปรากฏว่าสิ่งนั้นหาใช่อินทรีไม่ นางนกอินทรีใหญ่นั้นเอง ชายชราเอ็ดตะโรว่าเหตุใดจึงมาช้าล่าหลังผู้อื่น นางนกตอบว่า

“ก็จะทำอย่างไรได้เล่า ข้าต้องเดินทางไกลกว่านกตัวอื่น ๑ ตั้ง ๒๐ เท่า”

“เจ้ามาจากไหนเล่า” ชายชราถาม

“จากภูเขาสีคราม”

“จริงหรือ” ชายชราถามอย่างตื่นเต้น “เขาทำอะไรกันที่นั่น”

“เขากำลังเตรียมงานแต่งงาน” นางนกอินทรีตอบ “เจ้าหญิงธิดาพระราชแห่งภูเขาสีครามจะต้องเข้าพิธีเสกสมรส เจ้าหญิง

ทรงปฏิเสธไม่ยอมแต่งงานกับผู้ที่มาสู่ขอคนใด พระองค์ทรง
ขอร้องพระราชบิดาว่าจะรอคอยคนที่ช่วยให้พระองค์ทรง
พ้นคำสาปอยู่เป็นเวลา ๓ ปี นี่ก็ครบ ๓ ปีแล้ว เจ้าหญิงจึง
ทรงบิตพลั่วต่อไปอีกไม่ได้ จำต้องเข้าพิธีกับผู้ที่พระราช
ทรงเลือกให้”

ได้ยินเช่นนั้น ทหารไอริชรู้ว่า บุคคลที่เจ้าหญิงแห่ง
ภูเขาสครามทรงรอคอยนั้นหาใช่ใครอื่นไม่ ที่แท้คือตัวเขา
นั่นเอง แต่ตัวเขาเองก็ไม่มีหวังจะไปให้ถึงภูเขาสครามนั้นได้
ชายชราสังเกตเห็นเช่นนั้นจึงถามนกอินทรีขึ้นว่า “นางนก
เอ๋ย เจ้าจะพาชายคนนี้ไปภูเขาสครามได้หรือไม่เล่า”

“ได้ แต่ต้องฆ่าวัวให้ช้า ๖๐ ตัว ตัวหนึ่งตัดแบ่งเป็นชิ้น ๆ
เวลาใดที่ข้าเหยียวน้ำมาต้องเอาเนื้อวัวป้อนใส่ปากข้าชิ้น
หนึ่ง ๆ ที่เดียวนะ”

ดังนั้นทั้งชายชราทั้งทหารไอริชต่างก็ช่วยกันออกไป
ล่าวัวป่าให้ได้มา ๖๐ ตัว แล้วก็ตัดแบ่งเป็นชิ้น ๆ ตามที่นางนก
สั่ง เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ชายชราก็บอกให้นางนกอินทรี
นั่งลงเพื่อจะได้จัดการนำเนื้อวัวบรรจุทุกหลัง คนทั้งสองต้อง
ทำบันไดสูงถึง ๑๔ ขั้นจึงขึ้นถึงหลังนกอินทรีได้ เมื่อบรรจุทุก
เนื้อชิ้น ๆ กันเรียบร้อยแล้ว ชายชราก็สั่งให้ทหารไอริช
ขึ้นไปนั่งบนหลังนก แล้วเตือนว่า อย่าลืมหาชิ้นเนื้อป้อนนกที่
เดียวนะ ครั้นทหารไอริชขึ้นไปนั่งเรียบร้อยแล้ว ชายชราก็
สั่งให้นกออกเดินทาง

มาตามทางทหารไอริชก็ไม่ลืมป้อนเนื้อใส่ปากนกทุก
 ครั้งที่นกหันหน้ามา ครั้นมาถึงใกล้ชายแดนอาณาจักรภูเขาสีคราม
 เนื้อเกิดหมดนางนกจึงหิ้วหัวดีลังกา ทหารไอริชก็เลยถูก

เหวี่ยงลงไปทะเล และก็บังเอิญทหารไอริชตกลงไปในอ่าว
ตรงหน้าพระราชวังของพระราชินีแห่งภูเขาสีครามพอดิบ
พอดี เคราะห์ดีที่ทหารไอริชหล่นลงมาตรง ๆ ให้อยันพื้นทราย
ไว้ จึงขึ้นฝั่งได้

เมื่อขึ้นฝั่งได้แล้ว ทหารไอริชก็ได้เดินทางไปในเมือง
และก็ได้แลเห็นตามถนนหนทางตกแต่งไว้สวยงาม เรืองรอง
ไปด้วยแสงไฟ พิธีเสกสมรสของเจ้าหญิงกำลังจะเริ่ม ทหาร
ไอริชเข้าไปในบ้านหลังแรกที่พบซึ่งก็บังเอิญเป็นบ้านของ
หญิงชราที่ทำงานในวัง ทหารไอริชจึงถามว่าแสงไฟที่ตาม
ไว้สวยงามกับเสียงอ้ออิงในเมืองนั้นเขากำลังทำอะไรกัน
หญิงชรานั้นตอบว่า

“เจ้าหญิงกำลังจะแต่งงานคืนนี้ พระองค์ไม่ได้มีพระทัย
แต่งงานหรอก เพราะพระองค์ทรงรอคอยอยู่ทุกวันว่า เมื่อไรคนที่
ช่วยพระองค์ให้พ้นคำสาปจะตามมา”

“อ้าว เอาเงินนี้แหละไป ข้าให้แม่เฒ่า แม่เฒ่าไปช่วยพา
เจ้าหญิงออกมาพบข้าหน่อยนะ”

หญิงชราได้รับเงินแล้วก็รีบออกไป ไม่ช้าก็กลับมามีเจ้าหญิง
เสด็จมาด้วย ทั้งเจ้าหญิงทั้งทหารไอริชต่างจำกันได้ด้วยความ
ปลาบปลื้มยินดี และทหารไอริชก็ได้เป็นเจ้าบ่าวแทน งาน
แต่งงานนั้นยิ่งใหญ่มีการเลี้ยงตลอดไปเป็นเวลาถึง ๑ ปีกับ
๑ วัน

แก้เผ็ด

(นิทานทิเบต)

นิทานทำนองนี้มีปรากฏในชาดก เรื่องที่อีเอฟ-จอต นำมาเล่าคงจะมีที่มาจากชาดกเช่นเดียวกัน แต่ตอนต้นมีความแตกต่างออกไปดังนี้

ยังมีชายสองคนอยู่บ้านติดกันในหมู่บ้านเดียวกันในประเทศทิเบต คนหนึ่งเป็นคนมั่งมี แต่อีกคนหนึ่งเป็นคนยากจน คนมั่งมีชื่อชริง เป็นคนหยิ่งยโสโลภมาก เห็นแก่ตัว ส่วนคนยากจนที่ชื่อจัมพะนั้นตรงกันข้าม เป็นคนใจดีมีเมตตา เป็นที่รักของคนทั่วไป

อยู่มาครั้งหนึ่งในฤดูใบไม้ผลิ มีนกกระจอกสองตัวมาทำรังอยู่เหนือประตูบ้านของจัมพะ แม่่นกออกไข่และฟุมฟักไข่ของตนจนเกิดเป็นลูกนกเล็ก ๆ อยู่ในรังนั้นหลายตัวด้วยกัน

วันหนึ่งขณะที่ลูกนกเหล่านั้นยังเพิ่งสอนบิน ลูกนกตัวหนึ่งได้
 หล่นลงมาจากรัง ถึงแม้ลูกนกนั้นจะไม่ตาย แต่เขาก็หักบิน
 ไปไหนไม่ได้ จัมพะออกมาพบเข้า จึงค่อย ๆ อุ้มลูกนกนั้น
 ขึ้นแล้วนำไปประคบประหงมในบ้านด้วยความเมตตาสงสาร
 จัมพะหาเชื้อกมาพ่นขาน้อย ๆ ของลูกนกนั้นต่างเผือกเพื่อ
 ให้กระดูกเข้าที่ เรียบร้อยแล้วก็นำลูกนกไปไว้ในรังตามเดิม
 ลูกนกนี้เห็นจะไม่ใช่ลูกนกธรรมดา เพราะปรากฏว่า
 เมื่อลูกนกเติบโตขึ้นและบินแข็งแรงแล้ว ก็ได้บินออกไปหา
 กินนกรัง และวันหนึ่งเมื่อกลับรังได้อุ้มเม็ดข้าวมาด้วย ๕ เม็ด
 ลูกนกนั้นคายข้าวทั้ง ๕ เม็ดลงบนโต๊ะต่อหน้าจัมพะ บอกว่า

“ข้านำเม็ดข้าวเหล่านี้มาให้ท่าน เพราะว่าท่านมีเมตตา
 ต่อข้า ท่านลองเพาะดูในสวนเถอะ แล้วคอยดูว่าจะมีอะไร
 งอกออกมา”

จัมพะทำตามคำลูกนกทันที คือนำเม็ดข้าวทั้ง ๕ เม็ด ไปเพาะในสวนแล้วก็หมั่นรดน้ำอยู่เรื่อย ๆ ไม่ช้าเม็ดข้าวนั้นก็งอกเป็นต้น และต้นข้าวโตขึ้นอย่างรวดเร็ว แล้วก็ออกรวง วันหนึ่งจัมพะก็ได้เห็นว่ารวงข้าวเหล่านั้นสุกแต่พอเข้าไปดูใกล้ ๆ จัมพะอดต้นต้นลงโลดใจไม่ได้เพราะแทนที่ในรวงข้าวแต่ละรวงจะมีเม็ดข้าว กลับมีเพชรพลอยอันสวยงามอยู่ในนั้น จัมพะนำเพชรพลอยเหล่านั้นไปขายที่ตลาดในเมือง ได้เงินมากมาย จัมพะก็เลยกลายเป็นคนมั่งมีขึ้นมาทันที ได้มีชีวิตอยู่อย่างผาสุกเช่นเดียวกับจริง

ส่วนจริงเพื่อนบ้านผู้ละโมบของจัมพะนั้น เมื่อเห็นจัมพะเปลี่ยนแปลงฐานะไปจากเดิมอย่างรวดเร็วเช่นนั้น ก็พยายามสืบสารว่าเรื่องว่า จัมพะร่ำรวยขึ้นได้อย่างไร จัมพะเป็นคนซื่อ เมื่อจริงถามว่าเรื่องราวก็เลยเล่าเรื่องให้ฟังโดยตลอด

พอรู้เรื่องแล้ว จริงก็รีบกลับไปบ้าน คิดว่าทำอะไรหนอเราจึงจะได้เพชรพลอยในรวงข้าวอย่างจัมพะบ้าง ที่จริงในหลังคาบ้านเราก็มีนกกระจอกพรรณอย่างนี้ทำรังอยู่ เมื่อนานนี้ยังเห็นแม่มันป้อนอาหารลูกมันเลย

คิดดังนั้นแล้ว จริงก็ปีนขึ้นไปบนหลังคา เอาไม้เขี่ยลูกนกให้ตกลงมาตัวหนึ่งจนลูกนกขาหักสนใจตนแล้ว จริงก็ไปเก็บ

นกนั้นมา เอาเชือกพันขาไว้ แล้วก็เอากลับไปใส่ไว้ในรังดังเดิม ชริงเฝ้ารอยู่นาน จนกระทั่งนกบินแข็งออกไปหากินนอกรังได้ วันหนึ่งลูกนกนั้นบินกลับรังอมข้าวมาด้วยเม็ดหนึ่ง เมื่อเห็นชริงที่โต๊ะ ลูกนกก็คายเม็ดข้าวลงบนโต๊ะต่อหน้าชริงพูดว่า

“ข่านำเม็ดข้าวนี้มาให้ท่านท่านลองเพาะดูในสวนเถอะ แล้วคอยดูว่าจะมีอะไรงอกออกมา”

พูดแล้วลูกนกก็บินหนีไป ชริงจัดการเพาะเม็ดข้าวนั้น ต้นข้าวเติบโตรวดเร็วมาก อีกอาทิตย์หนึ่งต่อมา ชริงไปดูต้นข้าวที่ตนปลูกแต่แทนที่จะมีรวงข้าว และในรวงข้าวมีเพชรพลอยอย่างที่ยังพบกลับได้เห็นคนตัวใหญ่เบ้อเรอ มีถือดาบจังก้าอยู่ ดูน่ากลัวยิ่งนัก ชริงเห็นแล้วก็วิ่งอ้าวหนีกลับเข้าไปในบ้าน แต่ยังไม่ทันจะปิดประตู ชายนั้นก็ตามมาถึงยังดีที่ชายคนนั้นไม่คิดจะเอาชีวิตชริง เพียงแต่เก็บทรัพย์สมบัติเงินทองของชริงไปจนหมดสิ้น ชริงก็กลายเป็นคนยากจน จนกระทั่งข้าวก็แทบจะไม่มีกิน จะว่าเป็นเพราะลูกนกแกล้งเห็ดความใจร้ายของตนก็คงจะได้

แม้กรรมที่ตนกระทำไว้จะส่งผลร้ายตอบแทนดังกล่าวแล้ว ก็หาใช่ว่าชริงจะรู้สึกเข็ดหลาบและกลัว ใจของชริงยังอดโลภอยากได้ของของคนอื่นไม่ได้ หลายเดือนต่อมา จัมพะมีความจำเป็นจะต้องเดินทางไปต่างเมือง จัมพะได้ฝากทอง

ไว้กับขริงถุงหนึ่งให้ขริงช่วยรักษาไว้ให้จนกว่าตนจะกลับมา
ขริงก็รับปากรับคำเป็นอันดี ครั้นจัมพะกลับมา มารับถุง
ทองคืน ขริงก็คืนให้ แต่ว่าภายในถุงนั้นหาได้มีทองแม้แต่หน่อย
ไม่ มีแต่ทรายอยู่เต็มถุง พอจัมพะเปิดดู เห็นถุงทองของตน
ไม่มีทองมีแต่ทรายเช่นนั้น ก็ถามขริงว่า

“เอ๊ะ นี่มันเกิดอะไรขึ้นล่ะ ถึงได้มีแต่ทราย ไม่มีทอง”

ขริงทำเป็นพิศวง พูดว่า

“อ้าว ก็ทองกลายเป็นทรายไปแล้วนะซี ไม่น่าประหลาด
หรือหรือ”

จัมพะไม่รู้จะโต้ตอบว่าอย่างไร ได้แต่แบกถุงทรายนั้น
กลับบ้าน พออาทิตย์ต่อมา จัมพะก็เปิดโรงเรียนสอนเด็กเล็ก ๆ
สอนให้ฟรีไม่คิดเงิน ขริงได้ยินอย่างนั้นก็รีบส่งลูกชายอายุ ๕
ขวบของตนไปเรียนที่นั่น ครั้นอีกสองสามวันต่อมา ขริงอยาก
จะไปเยี่ยมลุงของตนที่หมู่บ้านอีกแห่งหนึ่ง จึงถามจัมพะว่า
ตนจะขอฝากลูกไว้ที่โรงเรียนกับจัมพะสักสองสามวันได้หรือ
ไม่ จัมพะก็รับฝากอย่างเต็มใจ

พอขริงเดินทางไปแล้ว จัมพะออกไปเดินเล่นไปเจออะลิง
ตัวหนึ่งตัวเล็ก ๆ เข้าตัวหนึ่ง จึงจับมาเลี้ยงไว้ แล้วสอนให้พูดว่า

“พ่อจ๋า ลูกได้กลายเป็นลิงไปแล้ว ไม่แปลกหรือ”

แล้วจัมพะก็คอยให้ขริงกลับมา พอขริงกลับมา ก็รีบไป
รับลูกที่โรงเรียนของจัมพะ แต่ขริงไม่เห็นเด็กสักคนในห้องเรียน
มีแต่ลิงตัวหนึ่งนั่งป้ออยู่ ขริงจึงถามจัมพะว่า

“ลูกข้าพเจ้าอยู่ที่ไหนนะ เรียนหนังสือตั้งใจหรือเปล่า”
 จัมพะไม่พูดว่าอะไร อุ้มลิงยื่นส่งให้ชริง ชริงงง จึง
 ถามอย่างโกรธ ๆ ว่า

“อะไรกันนี้ ลูกเราอยู่ที่ไหน”

ลิงตัวนั้นพูดขึ้นตามที่จัมพะสอนว่า “พ่อจ๋า ลูกได้กลายเป็นลิงไปแล้ว ไม่แปลกหรือ” ชริงโกรธมากตะโกนเอะอะใส่หน้าจัมพะ แต่จัมพะก็ไม่เอาใจใส่ ในที่สุดชริงเห็นท่าไม่เป็นการ ต้องกลับไปของยืมทองมาจากลุงตุงหนึ่งมาใช้คืนให้จัมพะ จัมพะจึงยอมคืนลูกอายุ ๕ ขวบของชริงให้แก่โดยดี ชริงก็เลยเข็ดแต่นั้นมา ไม่กล้าทำตลกตลบตะแลงใครอีก

มนตร์ขุบชีวิต

(นิทานเบงกอล)

ครั้งหนึ่ง ณ เมืองแห่งหนึ่ง โอรสพระราชามิเมืองนั้นมี
สหายรักสนิทอยู่ ๓ คนด้วยกัน คนหนึ่งเป็นลูกมหาอำมาตย์
คนหนึ่งเป็นลูกพ่อค้า อีกคนหนึ่งเป็นลูกนายตำรวจ วันหนึ่ง
สหายทั้งสี่ปรึกษากันว่าจะออกท่องเที่ยวไปชมบ้านเมืองไกลๆ
ดูบ้าง ต่างเห็นชอบด้วย จึงขึ้นม้าควบขับออกจากเมืองไป ต่าง
ขับม้าไปเรื่อยแต่เช้าถึงเที่ยง จึงมาถึงชายพระนครซึ่งพ้นจาก
นั้นเป็นป่าทึบ ลงจากหลังม้าพักผ่อนพอสมควรแล้วก็เดินทาง
ไปอีก จนกระทั่งตะวันตกดินก็ได้พบเทวาลัยแห่งหนึ่งอยู่กลาง
ป่าลึก เมื่อไม่เห็นที่พักที่ไหนจะดีกว่านั้น คนทั้งสี่จึงตกลงใจ
จะพักแรม ณ เทวาลัยแห่งนี้ ภายในเทวาลัยนั้นมีสันยาสี
(นักบวชในศาสนาฮินดู) กำลังนั่งเข้าฌานอยู่ มิได้สังเกตเห็น
คนทั้งสี่นั้น เพื่อมิให้รบกวนผู้กำลังบำเพ็ญตบะ สหายทั้งสี่จึง
ไม่คิดเข้าไปนอนในเทวาลัย แต่จะหาที่นอนเอาตรงเฉลียง

ข้างนอก แต่ว่าที่โล่งอย่างนั้นย่อมไม่ปลอดภัยนัก เพราะป่า
โดยรอบรีก็เต็มไปด้วยสัตว์ร้ายนานาชนิด จึงจำเป็นจะต้อง
ผลัดเปลี่ยนกันเฝ้ายามคนละประหารหนึ่ง คือยามหนึ่ง ๓
ชั่วโมง เมื่อจับสลากรันปรากฏว่าลูกพ่อค้าได้ยามแรก คือ ๖
โมงไปถึง ๓ หุ่่ม ตอนใกล้จะสิ้นยามแรกนั้นเอง ลูกพ่อค้าก็
ได้เห็นสิ่งแปลกประหลาดกล่าวคือ สันยาสีผู้นั้นหยิบกระดูก
ขึ้นมาชิ้นหนึ่ง แล้วก็ร่ายมนตร์ซึ่งลูกชายพ่อค้าฟังได้ยินถนัด
ชัดเจน ทันใดนั้นก็ได้ยินเสียงของแข่งกระทบกันดังโกร่งกร่าง
ไปทั่วบริเวณ มองเข้าไปในเทวาลัย ก็แลเห็นกระดูกมากมาย
หลายชิ้น ไม่รู้มาจากสารทิศใดในป่า มารวมกันเป็นกองอยู่
ในเทวาลัยแทบเท้าสันยาสีนั้น มาถึงตรงนี้พอดียามสิ้นลง
ลูกชายพ่อค้าก็ปลุกลูกนายตำรวจให้ลุกขึ้นมารับยาม แล้ว
ตนเองก็ล้มตัวลงนอนหลับไป

ลูกนายตำรวจพอตื่นขึ้นมาก็แลเห็นกระดูกมากมายกอง
อยู่ไม่ไกลกับที่สันยาสีนั่งขัดสมาธิเข้าฌานอยู่ กระดูกนั้นมา
จากไหนไม่รู้ เพราะตนเพิ่งตื่นขึ้นมา เวลาล่วงไปนานไม่มี
อะไรเกิดขึ้น ทว่าทั้งป่าเงียบสงัด ได้ยินแต่เสียงหมาป่าเห่าหอน
เสียงเสือคำรามอยู่เป็นครั้งคราว จนใกล้สิ้นยามสองนั้นเอง
ลูกนายตำรวจก็ได้เห็นสิ่งมหัศจรรย์คือ สันยาสีนั่งจ้องกอง
กระดูกนั้น พลังร่ายมนตร์ ซึ่งลูกนายตำรวจได้ยินชัดทุก
ถ้อยคำ พอล่าวถ้อยคำเหล่านั้นออกมา ก็ได้ยินเสียงโกร่ง
กร่าง และกระดูกแต่ละชิ้นนั้นต่างเคลื่อนเข้าหากันได้เอง จน

กลายเป็นโครงกระดูกขึ้นมา ทั้งที่อยากจะรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นอีกต่อไป แต่ยามก็สิ้นสุดลงแล้ว ลูกนายตำรวจจึงปลุกลูกหมาอำมาตย์ขึ้นมารับยาม แล้วตนก็ไปนอนโดยไม่บอกเล่าแก่สิบเรื่องที่ตนเห็นให้ทราบ

ขณะนั้นเป็นเวลาตีกสัด ลูกหมาอำมาตย์ตื่นขึ้นมา ขยี้ตาออกไปในป่าอันมืดมิด ทว่าบริเวณมีแต่ความมืดความเงย เป็นโอกาสดีของพวกผีนาหยาชนิจะท่องเที่ยวไปมาในขณะ ที่ทั้งคนและสัตว์ต่างนอนพักเอาแรง เมื่อมองเข้าไปในทวารลับ เห็นโครงกระดูกสัตว์นอนอยู่ตรงหน้าสันยาสีผู้กำลังเข้ามาน เห็นรอบตัวเช่นนั้นแล้ว ลูกหมาอำมาตย์อดหวาดหวั่นไม่ได้ ขนหัวลุกชันอยู่ตลอดเวลา จนใกล้สิ้นยาม สันยาสีนั้นจึงล้มตาคืน จ้องไปยังโครงกระดูกนั้นแล้วก็ว่าคาถา ดังพอที่ลูกหมาอำมาตย์ได้ยินชัด แล้วก็ั่นใจ พอว่าคาถาเท่านั้นละ โครงกระดูกนั้นก็มิเห็นหนึ่งมั่งสาห่อหุ้มอยู่เต็มบริบูรณ์ เสียแต่ว่า ยังไม่มีลมหายใจเท่านั้น เห็นแล้วนี้ก็อยากจะดูต่อไปแต่เวลาอยู่ยามหมดลงแล้ว ลูกหมาอำมาตย์ก็ปลุกเจ้าชายโอรสพระราชา ลูกขึ้นรับยาม ตนจะได้นอนพักผ่อนต่อไป

เจ้าชายได้นอนพักเต็มอิ่ม เมื่อตื่นขึ้นมาจึงไม่รู้สึกรำคาญ ทั้งแสงทองที่ปรากฏทางตะวันออกนั้นช่วยทำให้ความมืดคลายไป ความวังเวงหวาดกลัวจึงไม่มี เจ้าชายแลเห็นสันยาสีนั่งบริกรรม มีสัตว์ตัวหนึ่งนอนนิ่งไม่กระดุกกระดิกอยู่ตรงหน้า ทันทีที่แสงเงินแสงทองขึ้น เจ้าชายก็ได้ยินเสียงมาจากทวารลับ

เป็นเสียงสนทนาที่ร่ายมนตร์ซึ่งเจ้าชายฟังถนัดชัดเจน พอถ้อยคำเหล่านั้นหลุดจากปากสนทนาสัตว์ที่นอนนิ่งไม่ไหวติงนั้นก็เริ่มมีลมหายใจ ร่างค่อย ๆ กระตุกกระดิก จนไม่ช้าก็ปรากฏเป็นกวางวิ่งแผ่ล้อออกจากเทวาลัยหายเข้าป่าไป พอถึงเวลาสว่าง กาส่งเสียงร้องหากัน เจ้าชายจึงปลุกสหายทั้งสามให้ลุกขึ้นออกเดินทางต่อไป ทั้งที่แต่ละคนอดครุ่นคิดถึงเรื่องประหลาดที่ตนพบเห็นไม่ได้ แต่ต่างคนต่างควบจับม้าอย่างเต็มเหยียด ไม่มีโอกาสจะได้เล่าสู่กันฟัง จนกระทั่งผ่านป่าที่ป่านั้นมาแล้ว มาถึงหนองน้ำใหญ่แห่งหนึ่งตอนเที่ยงวัน สหายทั้งสี่จึงได้ลงจากหลังม้า หาผลไม้ในป่ากินกัน ขณะที่พักผ่อนอยู่นั้น เจ้าชายได้นำเรื่องขึ้นว่า “เพื่อนรัก เมื่อคืนนี้เพื่อนเห็นอะไรแปลกบ้าง ข้าเชื่อว่าเพื่อนแต่ละคนคงได้เห็นอะไรแปลก ๆ อย่างซ้ำเหมือนกัน มาผลัดกันเล่าเถอะ เอ้า คนที่อยู่ยามแรกเล่าไปก่อน”

ลูกชายพ่อค้าก็เล่าเรื่องที่ตนเห็น คนอื่น ๆ ก็เล่าต่อไปตามที่ตนเห็นมา จนถึงเจ้าชายเป็นคนสุดท้าย เมื่อต่างเล่าจบก็ปะติดปะต่อเรื่องได้ว่า สนทนาสนั้นมีมนตร์ชุบชีวิตผู้ที่ตายกลายเป็นกระดูกแล้ว ให้คืนชีวิตขึ้นมาได้ และต่างคนต่างก็จำมนตร์นั้นได้คนละตอน ฉะนั้นถ้ามาลองว่ากันคนละตอนตามที่ได้ยินมาเชื่อว่าคงชุบชีวิตได้เช่นเดียวกัน จะรู้ว่าได้ผลแน่หรือไม่นั้นต้องลอง บังเอิญได้ต้นไม้ตรงที่คนทั้งสี่นั่งพักอยู่นั้น มีกระดูกอยู่ชิ้นหนึ่ง ลูกชายพ่อค้าก็เริ่มก่อน หยิบกระดูก

ชั้นนั้นขึ้นมาถือไว้ แล้วร่ายมนตร์ตามที่จำมาได้ ไม่ช้ากระดูกก็ปลิวว่อนมาจากทั่วสารทิศรวมเป็นกองอยู่ใต้ต้นไม้

คราวนี้ถึงบทที่ลูกนายตำรวจจะลองบ้าง พอร่ายมนตร์อย่างที่ได้ยินมาขาดคำ กระดูกเหล่านั้นก็ยับเยียนเข้าหากันจนประกอบเข้าเป็นโครงกระดูกได้เอง สังเกตได้ว่าเป็นโครงกระดูกสัตว์สี่เท้า เมื่อถึงคราวที่ลูกมหาอำมาตย์ลองมนตร์บทที่ตนลักจำมาก็ปรากฏว่าโครงกระดูกนั้นมีเนื้อ มีขนขึ้นปกคลุมเต็มร่าง เห็นได้ชัดว่าเป็นเสือโคร่งขนาดใหญ่ มหิมา ปัญหาจึงมีว่า สมควรหรือไม่ที่จะร่ายมนตร์ให้เสือตัวนี้มีลมหายใจกลายเป็นสัตว์ที่มีชีวิตขึ้นมา เพราะเชื่อได้แน่ ว่าอย่างไรเสีย เสือคงไม่กตัญญูรู้คุณคนที่ชุบชีวิตขึ้นมาอย่างนี้ แต่สหายทั้งสามจะอ่อนน้อมเจ้าชายอย่างไร เจ้าชายก็ไม่ยอมฟัง อยากจะลองวิชาของตนให้จงได้ เจ้าชายกล่าวแก่สหายว่า “ก็เมื่อเพื่อนทดลองปรากฏได้ผลกันทุกคน ข้าก็อยากจะลองดูบ้างนะคิดว่าจริงแค่ไหน ทั้ง ๆ ที่ไม่แน่ว่าการทดลองจะทำให้เราเสียชีวิตหรือไม่ก็ตามเอาเถอะ ถ้าเพื่อนกลัวก็ป็นขึ้นไปอยู่บนต้นไม้ซิ” คนทั้งสามไม่มีทางทำอย่างอื่นได้จำต้องทำตามนั้น ไต่ขึ้นไปจนถึงยอดสุดเลย ส่วนเจ้าชายนั้นขึ้นไปเพียงครึ่งต้น แล้วก็ร่ายมนตร์ตรงที่นั่น ไม่ช้าก็ปรากฏร่างเสือกระดูกกระดิก แล้วก็ลุกขึ้นยืน ค่ำรามออกมาเสียงสนั่น และในพริบตาเดียว เสือก็กระโจนเข้าพืดม้าทั้ง ๔ ตัวล้มตายเป็นไป แล้วก็ลากตัวหนึ่งหายเข้าป่าไป

คนทั้งสี่อดตระหนกตกใจไม่ได้ รอตั่งสติอยู่บนต้นไม้
 นั้นอยู่ครู่ใหญ่จึงลงมา และออกเดินทางด้วยเท้าต่อไปจนทะเล
 ปามาถึงฝั่งทะเล ต่างนั่งรอลูกเรือที่นั่นด้วยความหวังว่าจะมีเรือ
 ผ่านมาสักลำหนึ่ง และก็โชคดียิ่ง ๆ ด้วย ที่มีเรือผ่านมาลำ
 หนึ่ง เมื่อเห็นคนโบกฝ่าให้เป็นที่สังเกต ก็ปัดันกับลูกเรือก็เห

เรือเข้าฝั่งและรับคนทั้งสี่เดินทางไปด้วย แต่ว่าไปไกลไม่ได้ เพราะอาหารจำกัด เมื่อเรือเดินทางมาได้ ๔-๕ วัน ถึงเมืองท่าแห่งหนึ่ง กับดันก็ปล่อยคนทั้งสี่ให้ลงเผชิญโชคต่อไป

เมืองที่คนทั้งสี่มาถึงนั้นน่าแปลก คือมีตึกรามบ้านช่องสวยงาม มีโรงเรือนร้านตลาด แต่ว่าไม่ยักมีคน ร้านขนมก็มีขนมกองพะเนิน แต่คนขายไม่มี ร้านช่างเหล็กก็มีแต่เครื่องมือสารพัดอย่าง แต่หาช่างเหล็กไม่พบ ร้านผักมีผักเหี่ยวแห้ง กองอยู่ไม่มีผู้ขาย ถนนหนทางก็ไม่มีผู้คน แม้สัตว์พาหนะวัวควายก็ไม่มี มีเกวียนไม่มีวัว มีรถ ไม่มีม้า หน้าต่างประตูตามบ้านช่องก็เปิดแต่โถงไม่มีคน เป็นเมืองร้างหรืออย่างไร คนเหล่านั้นเห็นแล้วอดอ้างว้างหวาดหวั่นไม่ได้ แต่แข็งใจเดินเรื่อยไป จนมาถึงตึกสูงสง่าแห่งหนึ่ง ดูว่าจะเป็นพระราชวัง ทั้งสี่สหายเดินตรงเข้าไป เห็นแต่อาวุธยุทโธปกรณ์แต่ทหารไม่มี ยามก็ไม่มี ในโรงม้ายังมีข้าวเปลือก มีหญ้า แต่ไม่มีม้าสักตัว เดินผ่านเข้าไปในพระราชฐานตั้ง ๖ ชั้นแล้ว จนถึงชั้นที่ ๗ จึงได้เห็นผู้หญิงแต่งตัวอย่างเจ้าหญิงเดินตรงมา ๔ คนแต่ละคนสวยหยดย้อย เมื่อเห็นผู้ชายเข้ามาในที่ของตน ๔ คนเช่นนั้น ต่างก็เข้ามาเกาะกุมเจ้าชายและสหาย พาไปห้องของตนคนละคน ถือเอาเป็นสามีของตนทีเดียว หหาอาหารมาเลี้ยงดูกัน เป็นที่สำราญ

เมื่ออยู่กันตามลำพัง หญิงที่ดูเหมือนเจ้าหญิงคนที่มาเลือกเจ้าชายไป ก็ร้องไห้สะอึกสะอื้น เมื่อเจ้าชายถามว่าร้องไห้

ทำไม นางก็ตอบว่า “ข้าสงสารเจ้าชายเหลือเกิน เจ้าชายทรงทราบหรือไม่ว่า ผู้หญิงที่ทำทางเป็นเจ้าหญิงอีกสามคนนั้น ที่จริงหาใช่คนไม่ มันเป็นนางรากลส ซึ่งมาถึงเมืองนี้แล้วก็จับพระราชาราชินี พ่อแม่ของข้าตลอดจนพี่น้องชายหญิงอีกเป็นอันมาก เอาไปกินเสียสิ้น รวมทั้งอำมาตย์ราชเสวกชาวบ้านชาวเมือง ช้าง ม้า วัว ควาย มันกินเรียบหมดไม่มีเหลือ จนไม่มีสิ่งมีชีวิตในเมืองนี้เหลืออยู่เลย นอกจากข้าผู้เดียวที่มันยังไว้ชีวิตให้แต่ก็คงชั่วครู่ชั่วยามเท่านั้น ข้าเสียดยเจ้าชายกับเพื่อน ๆ ที่จะต้องมาเป็นอาหารของมันในไม่ช้านี้แล้ว”

“ถ้าอย่างนั้นเราจะรู้ได้อย่างไรว่านางไม่ใช่รากลส” เจ้าชายย้อนถาม “เวลาเราเพลอ นางอาจจะจับเรากินเสียก็เป็นได้”

“เจ้าชายดูเวลากินอาหารจะเห็น คนธรรมดากินไม่ได้มากเท่ารากลสหรอก รากลสกินมากกว่ามนุษย์ตั้งร้อยเท่า อาหารที่ตั้งไว้ให้มันไม่พอประทังความหิวของมันเลย มันจะต้องออกไปหาอาหารไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ในที่ไกล ๆ เพราะในเมืองนี้ไม่มีอีกแล้ว เจ้าชายให้สหายทั้งสามคอยเฝ้าดูก็ได้ว่ากลางคืนหญิงทั้งสามจะหายออกไปข้างนอกไหม ส่วนข้ามันคงจะอยู่ในที่บรรทมตลอดเวลา แต่ว่าโปรดอย่าให้นางรากลสทั้งสามนั้นรู้เรื่องนี้เป็นอันตรายทีเดียว มิฉะนั้นมันจะมาฆ่าข้า แล้วจะกลืนกินเจ้าชายเสียในภายหลัง”

วันรุ่งขึ้นเจ้าชายเรียกสหายทั้งสามมาปรึกษาเล่าความที่เจ้าหญิงแนะนำมาให้ฟัง และให้คอยเฝ้าดูเหตุการณ์ ก็เป็นจริงดังนั้น คือหญิงที่เป็นรากษสพากันคิดว่าสามีหลับแล้ว จึงย่องออกจากห้องไปหาอาหารกิน กลับมานอนเฝ้าเกือบสว่างแล้วก็นอนไปตลอดทั้งวัน ผิดกับเจ้าหญิงชายาเจ้าชายที่ไม่นอนกลางวันเลย จึงต่างแน่ใจว่าภรรยาของตนเป็นรากษสจริง ยิ่งไปดูทางทิศเหนือของเมือง เห็นกระดูกกองเป็นภูเขาเลากา ตามที่เจ้าหญิงเล่าว่ารากษสกินแล้วทิ้งกระดูกไว้ ก็ยังไม่มีทางคิดเป็นอื่นไปได้ ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าจะหนีไปให้พ้นนางรากษสทั้งสามนี้ได้อย่างไร เจ้าหญิงแนะนำให้ไปเฝ้าดูเรือที่ขายหาดตอนกลางวัน อันเป็นเวลาว่ารากษสหลับสนิท สหายทั้งสี่เห็นชอบด้วยจึงพากันมาที่ชายทะเล มีเจ้าหญิงพร้อมด้วยห่อเครื่องเพชรนิลจินดาติดตามมาด้วยและวันหนึ่งก็โชคดีมีเรือลำหนึ่งผ่านมา เมื่อเรือเทียบฝั่ง เจ้าชายกับสหายและเจ้าหญิงพากันอ่อนน้อมกับต้นเรืออยู่ช้านาน กับต้นจึงตกลงรับไปด้วย เจ้าหญิงสัญญาจะให้รางวัลลูกเรืออย่างงาม ถ้าหากกรรเชียงเรือให้เร็วที่สุดที่จะเร็วได้ ต้องให้ห่างจากฝั่งราว ๘๐ ไมล์จึงจะพ้นมือนางรากษส เพราะนางรากษสอาจยึดตัวออกไปได้ไกลถึง ๑๐ โยชน์ เจ้าชายกับสหายก็ช่วยกันเชียร์ลูกเรือให้กรรเชียงให้เร็วขึ้น เคราะห์ดีมีลมช่วย เรือจึงแล่นฉิวไม่ผิดสายฟ้าแลบ

จนใกล้ตะวันตกดิน จึงได้ยินเสียงร้องกรีด ๆ มาจากชายฝั่ง เสียงนางรากลษนั่นเอง เมื่อตื่นนอนไม่เห็นสามีของตน ก็รีบตามมาที่ชายฝั่ง เห็นเรือแล่นไปลิบ ๆ เดาได้ว่าคนที่ส่งของจะหนีไปพร้อมกับเจ้าหญิง จะยึดตัวไปยึดเรือไว้เท่าใดก็ยึดไม่ถึงเพราะเรือห่างฝั่งเกิน ๘๐ ไมล์เสียแล้ว แม้กระนั้นเรือก็เฉียดปากนางรากลษไปหลายครั้ง ในที่สุดทุกคนในเรือก็ได้ยินเสียงนางรากลษคนหนึ่งร้องขึ้นว่า “อ้อ แม่น้องสาวหล่อนจะเก็บเอาไว้กินคนเดียวอย่างนั้นหรือยะ” คนทั้งหลายต่างมองตากัน ไม่ไว้ใจว่าเจ้าหญิงเป็นรากลษปลอมเป็นคนมาหรือเป็นคนจริง ๆ เจ้าชายนั้นใกล้ชิดเจ้าหญิงพอจะรู้ว่านางเป็นคนไม่ใช่รากลษ แต่ทำอย่างไรจะทำให้สหายเชื่อได้ ในที่สุดก็ปัดหน้าคนทั้งห้ามาส่งยังเมืองท่าแห่งหนึ่งซึ่งแน่ใจว่าพ้นอำนาจนางรากลษแน่นอน

เดินกันมานานโขอยู่ เจ้าหญิงผู้ไม่เคยเดินไกล ๆ ก็บ่นว่าเหนื่อยด้วย หิวด้วย เจ้าชายจึงส่งลูกพ่อค้าไปซื้อขนมในตลาดซึ่งได้ยินว่าไม่ไกลนัก คอยอยู่นานลูกพ่อค้าก็ไม่กลับมา ส่งลูกนายตำรวจไป ลูกนายตำรวจก็ไม่กลับมา ถึงคราวนี้ส่งลูกมหาอำมาตย์ไป ก็ไม่เห็นใครกลับมาเลย เจ้าชายอดรันทนไม่ได้ต้องไปเอง ก็พบสหายทั้งสามอยู่ที่ร้านขายขนมนั้น

เองคนทั้งสามพูดเสียจนเจ้าชายยอมเชื่อว่าเจ้าหญิงผู้ชานาเป็นนางรากลักษจริง ในที่สุดเจ้าชายกับสหายก็ได้ลอบหนีกลับบ้านเมืองของตน ปลอ่ยเจ้าหญิงให้คอยอยู่ที่นั่นเอง เมื่อคอยอยู่นานจนคอยไม่ไหว เจ้าหญิงก็ไปเที่ยวหาที่พักในตลาดอาศัยอยู่ในบ้านผู้หญิงยากจนคนหนึ่งสองสามวัน แล้วจึงเดินทางต่อไปยังเมืองของเจ้าชายตามที่เจ้าชายทรงบอกไว้

เมื่อถึงเมืองเจ้าหญิงก็เอาเครื่องเพชรนิลจินดาออกขาย แล้วก็ไปเช่าบ้านอยู่ให้หุหราสมเกียรติและให้ประกาศว่านางเป็นนักเล่นลูกเต๋าชานาญเยี่ยงเทวดา ขอทำคนในเมืองเล่นพนัน มีเงื่อนไขว่า ถ้านางแพ้นางจะยอมเสียเงินให้แสนรูปี แต่ถ้านางชนะ นางจะต้องได้เงินแสนรูปีเช่นเดียวกัน แต่ถ้าใครเล่นแพ้แล้วไม่มีใช้ให้ นางได้สิทธิจากพระราชาให้ขังคนเหล่านั้นไว้ในบ้านของนางได้ สหายของเจ้าชายผู้ขึ้นชื่อว่าเก่งการเล่นลูกเต๋ายังยิ่งยอดแล้วยังแพ้นาง และต่างก็ไม่มีเงินใช้ให้นางก็จับขังไว้ จนถึงเจ้าชายมาขอเล่นด้วย ตอนแรกเจ้าหญิงยอมให้เจ้าชายชนะ แต่พอเล่นหลายตาเข้า เจ้าชายก็แพ้ไม่มีเงินให้ เกือบจะถูกจับตัวเข้าที่คุมขังไปแล้ว พอดีเจ้าหญิงจึงบอกให้รู้เสียก่อนว่านางคือใคร แล้วก็ปลอ่ยสหายทั้งสามของเจ้าชายออกมา ทำให้เป็นที่ปิติยินดีทั่วหน้ากัน

พระราชาทรงชื่นชมยินดีที่ได้สุนิสาเป็นธิดากษัตริย์ แต่เจ้าหญิงกลับเศร้าโศก เพราะลืมนั่งลงเลยว่าบิดามารดาของตนถูกนางรากษสจับกิน พร้อมด้วยไพร่บ้านพลเมือง จนกระดูกกองเป็นภูเขาเจ้าชายทรงเห็นเช่นนั้นก็เล่าให้เจ้าหญิง ฟังว่าตนเองกับสหายสามารถชุบคนตายให้คืนชีวิตขึ้นมาได้ แต่ทำอย่างไรจึงจะฉานางรากษสเหล่านั้นได้ละหรือว่าสนยาสนี้ นั้นจะช่วยได้ เพราะถ้าชุบคนให้ฟื้นได้ก็น่าจะทำให้คนตาย ได้ซิ คิดเช่นนั้นแล้วเจ้าชายจึงชวนสหายทั้งสามไปหาสนยาสนี้ และสนยาสนี้ก็บอกมนตร์ให้ทดลองดูด้วย เวลามีกว้างวิ่งผ่าน มาสนยาสนี้ชักน้ำขึ้นมา ร่ายมนตร์แล้วซัดไปที่กวาง กวากล้ม ลงตายทันทีนั่นเอง เจ้าชายจำมนตร์บทนี้ได้แม่นยำจึงนำไป ใช้กับนางรากษสที่เมืองของเจ้าหญิงนั้น พอซัดน้ำมนตร์ไป นางรากษสก็ตายในพริบตาเดียว เมื่อกำจัดนางรากษสแล้ว เจ้าชายกับสหายจึงพากันไปชุบชีวิตคนทั้งหลายที่ถูกนาง รากษสกิน ไม่ช้าทุกคนรวมทั้งพระราชา พระราชินี โอรส ธิดา และอำมาตย์ไพร่บ้านพลเมืองก็ฟื้นคืนชีวิตมาเหมือน เมื่อก่อน เลี้ยงฉลองกันอยู่หลายวันหลายคืน แล้วเจ้าชายก็พา เจ้าหญิงและสหายทั้งสามกลับบ้านเมือง อยู่ด้วยกันอย่างสุข สำนาราญสืบมา